

reco[®] 4 bonds

F&C Investments

1e kwartaal 2011

F&C
Investments

Expect excellence

Inhoud

Introductie	3
Highlights	3
Vertrouwelijkheid	3
<hr/>	
Engagement per sector	4
Basismaterialen	4
Consumentengoederen	7
Consumentendiensten	11
Financiële ondernemingen	12
Gezondheidszorg	20
Industriële ondernemingen	22
Olie en gas	23
Technologie	29
<hr/>	
Engagement per sector (vertrouwelijk)	30
Basismaterialen	31
Consumentengoederen	32
Industriële ondernemingen	35
Olie en gas	36
Telecommunicatie	39
<hr/>	
Doelstellingen actief aandeelhouderschap	40
<hr/>	
Engagement per onderneming	42

Introductie

In dit vertrouwelijke responsible engagement overlay (reo®)-verslag voor bedrijfsobligaties (reo® 4 bonds) vindt u gedetailleerde informatie over de actieve contacten die F&C namens u met ondernemingen heeft gehad, met als doelstelling het beschermen van de belangen van investeerders, het stimuleren van verantwoord ondernemen, het waarborgen van de creditrating en het minimaliseren van risico. Dit wordt bereikt door de krachten van aandeel- en obligatiehouders te bundelen. Dat dit verslag voor een deel ook vertrouwelijk is, doet recht aan het feit dat veel van het succes dat wij boeken bij het stimuleren van positieve veranderingen bij ondernemingen is gestoeld op het opbouwen van vertrouwen en op het respecteren van vertrouwelijkheid. Zijn onze actieve inspanningen toch al publiekelijk bekend of brengen ze in onze optiek de voortgang van de dialoog niet in gevaar, dan kunt u ze terugvinden in onze openbare reo®-viewpoints, die in tegenstelling tot deze vertrouwelijke rapportage vrij zijn voor publicatie.

Highlights

Het afgelopen kwartaal hebben we **202** ondernemingen actief angesproken en hebben we **159** mijlpalen geboekt. Bij F&C spreken we van zo'n mijlpaal als het beleid, de prestatie of het gedrag van een onderneming door tussenkomst van F&C verbeterd. Tot die mijlpalen behoorden onder andere:

- **Ahold** heeft de gezondheids- en voedingsstrategie versterkt met de verbetering van de informatie op voedingsetiketten en met de formulering van kwantitatieve doelstellingen ter verhoging van het aandeel gezonde voedselproducten in de internationale portefeuille. Dankzij deze verbeterde strategie kan de grootgrutter een antwoord bieden op de toenemende zorg over obesitas in haar belangrijkste markten in Europa en de Verenigde Staten.
- **Royal Bank of Scotland** heeft ingestemd met het meewegen van de kredietkwaliteit als onderdeel van de risicobeoordeling bij alle bonus-toekenningen; een extra bescherming voor aandeel- en obligatiehouders.
- Een probleembestuurder bij **ExxonMobil** heeft zich niet herverkiesbaar gesteld en daarmee een mogelijkheid voor nieuw perspectief en beter leiderschap in het bestuur gecreëerd. Ondanks zijn functie als voorzitter van het Public Issues Committee weigerde de bewuste bestuurder om met aandeelhouders over de risico's van klimaatverandering te praten. Bovendien was hij lid van de remuneratiecommissie, die de voormalige CEO te hoge beloningen had toegekend.
- **Hyundai Heavy Industries** heeft een gedetailleerde klimaatstrategie bekendgemaakt met als speerpunten de verlaging van CO₂-uitstoot, de handel in emissierechten en de ontwikkeling van klimaatvriendelijke scheepvaartproducten en -technologieën. De strategie is duidelijk verbonden met de bedrijfsactiviteiten en is gebaseerd op een vierjarig plan waarin de eigen uitstoot wordt gemeten en verminderd, naast de hulp die er aan klanten en leveranciers wordt geboden bij het verminderen van hun uitstoot. Met deze gecombineerde aanpak is de onderneming uitstekend gepositioneerd om te profiteren van een handelssysteem voor emissierechten dat in Zuid-Korea op de rol staat, alsmede van de toenemende vraag naar scheepvaartoplossingen die efficiënter met brandstof omgaan.
- **Kazakhmys** heeft een nieuwe Chief Operating Officer benoemd met als speciaal aandachtsgebied de verbetering van de veiligheidsprocessen en -systemen en het veiligheidsbewustzijn binnen de bedrijfscultuur. Daarnaast is de informatieverschaffing verbeterd over de arbo-prestaties (waaronder voor het eerst ook een getal voor de frequentie van bedrijfsongevallen, een nuttig instrument om de geboekte vooruitgang te volgen). Deze verbeteringen zijn essentieel voor de systematische aanpak van de slechte staat van dienst van de onderneming op het gebied van de veiligheid.

Vertrouwelijkheid

Dit verslag is deels vertrouwelijk. De mate van vertrouwelijkheid wordt daarbij als volgt gedefinieerd:

Vertrouwelijk – niet voor publicatie: deze onderdelen zijn bestemd voor intern gebruik door de klanten van F&C en mogen niet worden gepubliceerd of aan een breder publiek worden gecommuniceerd.

Publieke informatie – de informatie kan na de aangegeven datum worden behandeld als niet-vertrouwelijk: Die

datum valt meestal zes maanden na de publicatiedatum van de rapportage waarin de onderdelen voor het eerst verschenen. Na die datum kunnen de bewuste onderdelen worden gebruikt in uw communicatie naar deelnemers en/of andere belanghebbenden.

Neemt u bij twijfel over de mate van vertrouwelijkheid en welke informatie er al dan niet vrij is voor publicatie voordat u tot publicatie overgaat contact op met F&C.

Toelichting

De van externe bronnen of derden ontvangen gegevens in deze rapportage zijn mogelijk niet door F&C Management Limited geverifieerd; alle door F&C Management Limited verstrekte gegevens zijn gebaseerd op berekeningen per 31/03/2011.

Deze reo®4bonds-rapportage doet verslag van de belangrijkste engagementactiviteiten die F&C het afgelopen kwartaal heeft uitgevoerd ten behoeve van de beleggingen in bedrijfsobligaties. Deze rapportage geeft dan ook geen complete weergave van de engagementactiviteiten die F&C heeft uitgevoerd met betrekking tot de totale beleggingsportefeuille die F&C ten behoeve van de geadresseerde onder (fiduciair) beheer heeft.

Engagement per sector

Basismaterialen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

ANTOFAGASTA (UK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Strategie klimaatverandering; Water; Gezondheid en veiligheid; Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

F&C heeft samen met andere beleggers gesproken met de CEO om er bij de onderneming op aan te dringen grondiger en eerder in het exploratieproces onderwerpen als biodiversiteit, de lokale gemeenschap, corruptie en veiligheid mee te wegen. Dit Chileense kopermijnconcern met beursnotering in het VK breidt uit naar zogenoemde 'frontier'-gebieden (Pakistan, Noordpool) en krijgt te maken met lokale gemeenschaps- en veiligheidsproblematiek, waarmee het niet veel ervaring heeft. We hebben verder gepleit voor de ontwikkeling van een aantal belangrijke veiligheidsmaatstaven en gevraagd hoe het management wordt geprikkeld om de veiligheidsprestaties te verbeteren.

Reactie

De onderneming maakt bij de uitbreiding van bestaande mijnen gebruik van Environmental & Social Impact Assessments (EISIA's) om in een vroeg stadium duurzaamheidskwesties te signaleren (zoals bij de Los Pelambres-mijn in Chili). Aangedragen werd dat vroeger exploratie voor ESIA's te voorbarig was. Wel wordt gebruik gemaakt van lokale deskundigen die, problemen later in het proces kunnen signaleren. Wat betreft het verband tussen beloning en veiligheid wordt gewerkt aan een rapportage-methode voor veiligheidsmaatstaven, inclusief zogenoemde 'near misses'. De aanbevelingen van F&C om de veiligheidsrisico's strategisch te integreren in de investeringsplannen (bijv. door investeringen in betere veiligheidsapparatuur te stimuleren), worden overgenomen.

Analyse en vervolgstappen

De veiligheidsprestaties van Antofagasta zijn relatief goed in vergelijking met andere mijnbouwconcerns in Latijns-Amerika. Er ligt hier een kans voor de onderneming om als voorloper in de regio een verband te leggen tussen de bezoldiging van de bedrijfstop en de veiligheidsprestaties. De CEO lijkt per saldo op de hoogte van en sterk betrokken bij de beoordeling van de milieu- en veiligheidsrisico's. Wij hebben goede hoop dat de onderneming iets doet met de feedback van beleggers. Naar verwachting volgt er later dit jaar nog overleg waarin de voortgang wordt beoordeeld.

CHINA SHENHUA (CN)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Strategie klimaatverandering; Water; Gezondheid en veiligheid; Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

F&C heeft met een lid van de directie gesproken over uiteenlopende milieukwesties. Aanleiding was de aankondiging dat de onderneming diverse mijnen en elektriciteitscentrales van de moedermaatschappij zou overnemen. F&C heeft aangedrongen op een strategie voor klimaatverandering waarin wordt vastgelegd hoe de voortgaande groei van de activiteiten wordt gepaard aan de reductie van de CO₂-intensiteit conform het door China geformuleerde ambitieuze streefdoel van 40-45% in 2020. We hebben de onderneming specifiek opgeroepen om de uitstoot van broeikasgassen te publiceren, om doelstellingen te formuleren voor de verlaging van de uitstootintensiteit per eenheid product en om met een reductieplan te komen voor de waterintensiteit gezien de wijdverspreide droogte in China.

Reactie

De onderneming heeft een strategie voor klimaatverandering geformuleerd gericht op: 1) verbetering van de energie-efficiëntie in de kolenmijnen en elektriciteitscentrales; 2) het betrekken van een betere kwaliteit kolen waarmee minder uitstoot is gemoeid; en 3) uitbreiding van de alternatieve energieopwekkingsprojecten, waaronder de eerste zonne-energiefabriek in 2012. De onderneming investeert daarnaast in CO₂-opvangs- en -opslagtechnologieën. De uitstoot wordt gemeten en de gegevens worden verzameld.

Analyse en vervolgstappen

Uit de reactie van de onderneming blijkt dat er een begin wordt gemaakt met een strategie voor klimaatverandering. Enerzijds kan de onderneming met de nadruk op alternatieve energie profiteren van de steun van de Chinese overheid voor alternatieve energie (jongste vijfjarenplan). Anderzijds is de vermindering van de broeikasgasuitstoot minimaal in vergelijking met de snel groeiende CO₂-voetafdruk van de onderneming in de vorm van nieuwe kolenmijnen en kolengestookte elektriciteitscentrales. F&C blijft de onderneming actief aanspreken op de ontwikkeling van een realistisch plan voor de vermindering van de CO₂-intensiteit per eenheid product in zowel de mijnbouw als de elektriciteitsopwekkingsactiviteiten, in overeenstemming van de CO₂-reductietoezeggingen van China.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Basismaterialen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

KAZAKHMYS

(KZ)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Bezoldiging; Bestuursamenstelling; Omkoping en corruptie; Gezondheid en veiligheid.

Activiteit

F&C heeft gesproken met de senior onafhankelijke bestuurder met het verzoek gezondheid en veiligheid aan te merken als een belangrijke managementprioriteit. Er is gepleit voor creatieve oplossingen voor aanhoudende veiligheidsproblemen. De ervaring van andere grondstofwinnende bedrijven is de revue gepasseerd, waarbij de veiligheidsprestaties evenredig met de diversiteit op de werkplek zijn verbeterd. Aangestipt is tevens de genderdiversiteit in het bestuur en de activiteiten van de onderneming. F&C heeft daarbij aangetekend dat de ervaring bij andere grondstofwinnende bedrijven heeft geleerd dat de inzet van vrouwen als chauffeur en leidinggevende een positieve uitwerking heeft op de veiligheid. Voor wat betreft de bedrijfsethiek heeft F&C gevraagd om verzekering dat de onderneming met toereikende anticorruptieprocedures komt zoals voorgeschreven in de Britse Bribery Act 2010 (het concern heeft ook een beursnotering aan de London Stock Exchange). Bij de bezoldiging viel ons op dat het langetermijnbonusplan maar één prestatie maatstaf hanteert. Gevraagd is om aanvullende maatstaven voor operationele prestaties of rendement op kapitaal.

Reactie

De bestuurder kon bevestigen dat gezondheid en veiligheid boven aan de prioriteitenlijst staan. Kanttekening was dat de verandering van de veiligheidscultuur een hele uitdaging blijkt. Er is een nieuwe Chief Operating Officer benoemd met veiligheid als speciaal aandachtsgebied. De informatieverschaffing over arbopraktijken is eveneens verbeterd, onder andere is er voor het eerst een score voor de frequentie van bedrijfsongevallen. De onderneming richt zich bij het afdwingen van het beleid op training, klokkenluiden en het gebruik van veiligheidsexperts. De commissie voor gezondheid, veiligheid en het milieu gaat regelmatig op locatiebezoek. De onderneming liet daarnaast weten dat het bestuur divers is naar nationaliteit en vaardigheden, maar dat het aantal vrouwelijke bestuurskandidaten met de juiste sectorvaardigheden gering is. Aan de eisen van de Bribery Act wordt voldaan met een vernieuwing van beleid en processen. Het klokkenluidersysteem zal worden verzorgd door een onafhankelijke aanbieder. Het anticorruptiebeleid wordt verder van toepassing verklaard op de toeleveringsketen en transacties met verwante partijen. Aanvullende prestatie maatstaven voor de langetermijnbonusregeling worden overwogen, maar door de koperprijs zijn op winst gebaseerde maatstaven erg volatiel.

Analyse en vervolgstappen

F&C blijft over deze duurzaamheidskwesties in gesprek met de onderneming en houdt de vinger aan de pols. De nadruk ligt vooral op de verbetering van gezondheid en veiligheid, solide anticorruptiesystemen en veelomvattender financiële prestatie maatstaven. Het doet F&C genoeg dat er positieve actie wordt ondernomen ten aanzien van veiligheidsproblemen die er spelen. De voortgang bewaken we aan de hand van de betere veiligheidsinformatie die de onderneming verschaft. Er is minder bereikt op het gebied van genderdiversiteit en de bezoldigingsmaatstaven van het bestuur; dit blijven aandachtspunten bij toekomstig contact.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Basismaterialen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

POSCO

(KR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Ondernemingsbestuur (Overige); Bestuursstructuur.

Activiteit

Bij de voorbereiding op de uitoefening van ons stemrecht bij de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) heeft F&C contact opgenomen met Posco omdat de onafhankelijke voorzitter niet op de lijst van het bestuur voorkwam en er niet was aangekondigd dat hij weg zou gaan en vervangen zou worden. F&C wilde weten of dit een vergissing was of dat de voorzitter af zou treden en wie er dan na de AVA als voorzitter zou optreden.

Reactie

De onderneming bevestigde dat de huidige onafhankelijke voorzitter inderdaad aan het einde van zijn zittingstermijn was gekomen en zou aftreden en dat hij door een andere onafhankelijke bestuurder zou worden opgevolgd als voorzitter van de Raad van Bestuur. Deze informatie was niet in de volmachtdocumentatie terecht gekomen noch in het Engels op de website gepubliceerd. In de kranten in Zuid-Korea was dit wel genoemd.

Analyse en vervolgstappen

Het doet F&C genoeg dat de onderneming wederom een onafhankelijke voorzitter aan het hoofd van het bestuur stelt, maar het baart ons wel zorgen dat een dergelijke belangrijke wijziging niet actief aan alle beleggers is gemeld. Dit voorval schetst een duidelijk beeld van de slechte informatieverschaffing en aandacht voor aandeelhouders bij veel bedrijven in Zuid-Korea. F&C gaat actief met de onderneming in gesprek over verbetering van de communicatie naar beleggers om zeker te stellen dat een dergelijke belangrijke gebeurtenis eerlijk en tijdig aan alle beleggers wordt gerapporteerd.

STORA ENSO

(FI)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Water; Ecosystemen (Overige); Arbeidsomstandigheden toeleveringsketen; Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

F&C heeft met het Finse concern in papier, verpakkingen en houtproducten gesproken over duurzame bosbouwpraktijken, de verwerving van grond, betrokkenheid bij de gemeenschap, bedrijfskolombeheer en overige risico's en uitdagingen waarvoor Stora zich gesteld ziet bij de uitbreiding van de plantage-activiteiten naar de opkomende markten. F&C heeft de onderneming op het hart gedrukt te streven naar 100% certificering van houtvezel en naar veeleisende doelstellingen voor CO₂-verlaging en waterbeheer. Aanbevolen is dat de onderneming zich samen met collegabedrijven buigt over de verificatie van de werkwijzen van leveranciers en over nieuwe kansen op de CO₂-markten.

Reactie

De onderneming sprak over de inspanningen om de vezelcertificering te verhogen (inclusief een pilotproject in China) en zegde toe het waterverbruik en de CO₂-uitstoot nog verder te zullen terugdringen. Meer betrokkenheid bij de gemeenschap, inclusief het duurzaam beheren van bossen, vormt onderdeel van de bedrijfsstrategie. Na recente problemen in China zijn ook het beleid en de controlesystemen voor de verwerving van grond aangescherpt. Stora Enso heeft een zelfbeoordelings- en controlesysteem ingesteld voor toeleveranciers. Bij geïmporteerd hout wordt samen met NGO's gekeken naar de werkwijze van de toeleverancier.

Analyse en vervolgstappen

De onderneming zet zich in voor duurzame bosbouwpraktijken, maar komt voor fikse uitdagingen te staan bij de uitbreiding van de activiteiten naar het zuidelijk halfrond. F&C heeft verdere aanbevelingen gedaan voor de verbetering van de duurzaamheidsrapportage en heeft de onderneming een link gestuurd naar een online informatie-uitwisselingsplatform waarop ondernemingen samen met andere bedrijven de werkwijzen van toeleveranciers kunnen verifiëren zonder dat ze het risico lopen van kartelvorming te worden beschuldigd. Wij houden de informatieverschaffing en de voortgang van de onderneming in de gaten op het gebied van waterverbruik en CO₂-uitstoot en de aanscherping van het belangrijkste beleid. Als de gebeurtenissen daartoe aanleiding geven, gaan we opnieuw actief in gesprek.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Consumentengoederen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

HEINEKEN

(NL)

Risicostatus:

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bezoldiging; Water; Inrichting duurzaamheidskwesaties.

Activiteit

F&C heeft samen met andere beleggers met de Nederlandse drankenfabrikant gesproken. Met het oog op het vele water dat er aan de producten en het productieproces te pas komt, hebben we gevraagd om meer informatie over hoe de onderneming water beheerst op locaties waar sprake is van druk op de watervoorziening of waterschaarste.

Reactie

Heineken bevestigde dat water een belangrijk milieueffect is voor de onderneming. In 2010 is een watervoetafdruk van Egypte afgerond, waar bier te maken heeft met waterschaarste en van Slowakije, waar overstromingen het probleem zijn. De studie wordt nu afgerond en de bevindingen zullen in het volgende duurzaamheidsverslag worden gepubliceerd. Heineken heeft als streefdoel om in 2020 waterneutraal te zijn bij brouwerijen die actief zijn in gebieden met extreme waterschaarste. Op die locaties zullen de brouwerijen al het gebruikte water weer in het ecosysteem terugpompen. De kwaliteit van dat water is geschikt voor hergebruik. Om dat streefdoel ook te kunnen realiseren geeft de bierbrouwer in 2011 in eerste instantie voorrang aan pilotprojecten in activiteiten waar extreme waterschaarste heerst.

Analyse en vervolgstappen

Heineken heeft zichzelf een forse opgave gesteld: waterneutraliteit in alle gebieden waar water schaars is. Gezien het feit dat het concern nog nergens waterneutraal is, zal dit de nodige creativiteit en aanzienlijke investeringen vergen maar tegelijkertijd ook de commerciële positionering van de drankenactiviteiten in lastige operationele omgevingen voldoende versterken. De onderneming loopt voorop in de sector voor wat betreft de inzet voor water.

Risicostatus: Laag Medium Medium/hoog Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Consumentengoederen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

HYPERMARCAS S.A

(BR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: **Publiek**

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Water; Afval en recycling; Milieunormen toeleveringsketen; Milieunormen; Klokkenluidersystemen; Kernconventies ILO; Gezondheid en veiligheid; Arbeidsomstandigheden toeleveringsketen; Rapportage en informatieverschaffing; Inrichting duurzaamheidskwesaties.

Activiteit

We hebben het Braziliaanse concern in persoonlijke verzorging en consumentenproducten aangeschreven als onderdeel van onze voortgaande contacten over arbeidsomstandigheden, milieu- en productrisico's in de toeleveringsketen van de onderneming. Als snelgroeiende organisatie is Hypermarcas afhankelijk van overnames en de productie van derden. Lof hadden we voor de goede productkwaliteit en veiligheidsbeheersystemen. Wel wezen we opnieuw op de duurzaamheidsrisico's die gepaard gaan met de strategie van steeds meer uitbesteding en hebben we aangedrongen op: 1) de instelling van een formeel antidiscriminatiebeleid; 2) de ontwikkeling van een duidelijke gedragscode voor alle leveranciers, waarin belangrijke punten als milieubeheer en de gezondheid en veiligheid van medewerkers aan de orde komen; en 3) de formulering van groepsbrede doelstellingen over het gebruik van hulpmiddelen, afval en energie, terwijl ook bij leveranciers wordt aangedrongen op sterkere milieuprestaties.

Reactie

Hoe de onderneming met de veiligheid van medewerkers en diversiteit omgaat, is gestoeld op de Braziliaanse wet- en regelgeving. Een redelijk breed arsenaal risico's en effecten wordt daarin bestreken. Hypermarcas zegt te streven naar een 'evenwichtig' personeelsbestand, maar er zijn geen formele doelstellingen geformuleerd en er wordt niet over diversiteit gerapporteerd. De onderneming zegt verder de kwaliteit van water en het afvalbeheer bij de diverse fabrieken te bewaken. Dit gebeurt echter ad hoc als onderdeel van de naleving van de lokale regelgeving en niet via een groepsbreed milieubeheersysteem of op basis van duidelijke prestatiedoelstellingen. Transparantie voor beleggers ontbreekt eveneens. De onderneming onderkent dat een overkoepelende aanpak voor deze punten geboden is, evenals voor de veiligheid van medewerkers bij de diverse toeleveranciers van consumentenproducten. Op de middellange termijn liggen er echter geen plannen om hier iets aan te doen.

Analyse en vervolgstappen

Gematigd duurzaamheidsbeheer is typerend voor snelgroeiende ondernemingen in de opkomende markten. Gezien het feit dat Hypermarcas met succes de controle van productveiligheid heeft gecentraliseerd op het riskante terrein van de persoonlijke verzorging en receptvrije medicijnen is de onderneming wel in staat een sterker groepsbreed duurzaamheidsbeheer in te richten. Wij blijven ijveren voor toch op z'n minst een basaal beheerkader, waarmee deze punten groepsbreed en bij toeleveranciers kunnen worden aangepakt.

KRAFT FOODS INC.

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Strategie klimaatverandering; Milieunormen toeleveringsketen.

Activiteit

F&C heeft kritiek geleverd op de reactie van de onderneming op het Carbon Disclosure Project; Kraft bood maar weinig inzicht in de fysieke effecten van klimaatverandering op de toeleveringsketen. We hebben de onderneming gestimuleerd om: 1) een risico-evaluatie uit te voeren over hoe het betrekken van de belangrijkste grondstoffen kan worden beïnvloed door veranderingen in temperatuur en neerslag; 2) een strategie te ontwikkelen waarmee de onderneming zich kan aanpassen aan klimaatverandering; en 3) samen met leveranciers te werken aan het zeker stellen van de veiligheid van de toevoer.

Reactie

Kraft heeft ingestemd met overleg waarin we onze zorgpunten nader kunnen toelichten.

Analyse en vervolgstappen

Kraft loopt voor wat betreft de strategie voor klimaatverandering en rapportage achter bij vergelijkbare ondernemingen. Dit worden steeds belangrijkere aandachtspunten voor internationale voedselproducenten. Aandringen op overleg en tastbare reactie van de onderneming op onze aanbevelingen.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Consumentengoederen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

L'OREAL

(FR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Bestuursamenstelling; Water.

Activiteit

Met het oog op het verwachte aftreden van de Voorzitter van de Raad van Bestuur heeft F&C in een gesprek van de onderneming zich een sterk voorstander betuigd van een voortgaande scheiding van de rol van voorzitter en CEO en is de onderneming verder gevraagd op zoek te gaan naar een opvolger voor de voorzitter van buiten het bedrijf. We hebben de onderneming daarnaast gevraagd: 1) het aantal langzittende bestuurders en vertegenwoordigers van grootaandeelhouders in het bestuur te verminderen; 2) onafhankelijke bestuurders met een internationale achtergrond en ervaring te benoemen; en 3) ervoor te zorgen dat in de audit-, remuneratie-, nominatie- en corporate-governancecommissies bestuurders zitting hebben die geen banden hebben met de bestuurders of de grootaandeelhouders.

Reactie

De onderneming bevestigde dat wordt overwogen de rol van voorzitter en CEO weer te combineren en dat er niet wordt gezocht naar een onafhankelijke, externe opvolger voor de voorzitter, omdat de onderneming kennis van de bedrijfscultuur als een essentiële vereiste ziet voor de voorzitter en/of CEO van L'Oreal. De onderneming meldde dat er een gedegen opvolgingsprogramma bestaat voor de belangrijkste bestuursrollen en dat het executive committee van tijd tot tijd wordt herschikt als onderdeel van de interne talentbevorderingscultuur. De onderneming heeft F&C ook verteld dat de nominatiecommissie werkt aan de benoeming van meer bestuursleden met internationale ervaring.

Analyse en vervolgstappen

Sinds wij de onderneming hebben gesproken, heeft L'Oreal het aftreden van de voorzitter gemeld en het opnieuw combineren van de rol van voorzitter en CEO. Deze keuze maakt het des te belangrijker dat er meer onafhankelijke bestuurders worden benoemd en dat er betere commissies komen. Wij zullen bij het bestuur aandringen op de benoeming van een senior onafhankelijke bestuurder die enig tegenwicht kan bieden voor de machtconcentratie aan de top van de onderneming.

PEPSICO INC.

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: Publiek

Onderwerp: Strategie klimaatverandering; Biodiversiteitsbeheer; Water; Toegang tot grond; Milieunormen toeleveringsketen; Inrichting duurzaamheidskwesities; Actieve contacten met belanghebbenden.

Activiteit

F&C heeft PepsiCo aangeschreven. De omvangrijke activiteiten in verpakte voeding en sappen zijn sterk afhankelijk van sinaasappels, graan en suiker. Gezien de toenemende zorg van bedrijven over de stijgende grondstoffenprijzen (het gevolg van veranderingen in weerspatronen, speculatie in voedselprijzen, exportbeperkingen en de toenemende kosten van kunstmest en kolen), hebben we er bij de onderneming op aangedrongen te rapporteren wat het effect van klimaatverandering op de toeleveringsketen kan zijn en hebben we verder ook gevraagd om: 1) de positie van de onderneming toe te lichten ten aanzien van de toenemende overheidsinterventie in 'voedingsonzekere regio's'; 2) met leveranciers om de tafel te gaan zitten over voedselveiligheid en om de beschikbare weers- en oogstinformatie te benutten voor beter risicobeheer; en 3) informatie te verschaffen over de aanpassing van de strategie voor klimaatverandering.

Reactie

De onderneming stelde voor in gesprek te gaan met grondstoffen- en productherkomstexperts over de functieoverschrijdende aanpak. Tot die tijd werd gewezen op het twee jaar oude duurzame landbouwbeleid en het bewijs hoe dat beleid in Mexico wordt ingevoerd om duurzame werkwijzen te bevorderen. De onderneming ziet de stimulering van duurzame landbouw (waterbehoud, verantwoord grondgebruik etc.) als één van de belangrijkste dingen die PepsiCo kan doen om de fysieke effecten van klimaatverandering te beheersen en zich daaraan aan te passen.

Analyse en vervolgstappen

Overlegafspraak voor het tweede kwartaal. PepsiCo staat sterk bloot aan de fysieke langetermijneffecten van klimaatverandering. Voedselbedrijven zullen iets moeten met het gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod; in 2050 is er 70% meer voedselproductie nodig, maar is er door klimaatverandering steeds minder landbouwgrond beschikbaar. F&C blijft bij de onderneming aandringen op meer informatie over de risicobeoordeling van de herkomst van de grondstoffen en hoe de specifieke contacten met landbouwleveranciers op dit opkomende aandachtsgebied zich ontwikkelen.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Consumentengoederen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

TOYOTA MOTOR CORP

(JP)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Ondernemingsbestuur (Overige); Bestuursamenstelling; Strategie klimaatverandering; Productveiligheid.

Activiteit

F&C heeft zich aangesloten bij een conference call van beleggers met Toyota, waarin de onderneming de nieuwe internationale visie en managementstructuur toelichtte. In overeenstemming met eerdere aanbevelingen van F&C heeft de onderneming een aantal hervormingen van de corporate governance aangekondigd, waaronder een flinke reductie van de omvang van het bestuur (van 26 naar 11 bestuursleden) ten bate van een effectievere besluitvorming en de oprichting van diverse onafhankelijke adviescommissies. F&C is blij met de veranderingen in het ondernemingsbestuur en de focus van de groepsstrategie op hybride en groene voertuigen. F&C heeft de onderneming opgeroepen door te gaan met de hervormingen van de corporate governance door onder andere onafhankelijke bestuurders te benoemen. Tevens is gevraagd om nadere opheldering over de specifieke doelstellingen voor groenere auto's op de middellange termijn.

Reactie

Het bestuur bevestigde dat de effectiviteit van de managementstructuur nog altijd onderwerp is van evaluatie en dat Toyota openstaat voor de benoeming van onafhankelijke bestuurders, mits er geschikte kandidaten kunnen worden gevonden. Toyota meldde een streefdoel voor de verkoop van hybride auto's van 690.000 in 2011, goed voor 9% van de totale verkoop. De visie is om dat aantal te verhogen tot 1 miljoen aan het einde van het decennium, maar specifiek kon de onderneming door de onzekerheid over de vraag niet zijn. Om dat streefdoel kracht bij te zetten, komt de onderneming de komende vier jaar met tien nieuwe hybride modellen.

Analyse en vervolgstappen

Het doet F&C deugd dat de veiligheidsproblemen bij Toyota de langetermijnstrategie voor low energy-modellen niet lijken te hebben aangetast. We hebben een nieuwe afspraak staan voor het tweede kwartaal voor een update over de uitkomsten van het onderzoek en de juridische gevolgen van het wereldwijd terughalen van producten.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Consumentendiensten

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

BAYER

(DE)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Water; Klokkenluidersystemen; Duurzame marketing; Toegang tot medicijnen; Productveiligheid; Arbeidsomstandigheden toeleveringsketen; Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

F&C heeft feedback geleverd op de duurzaamheidsstrategie van het Duitse concern voor de farmaceutische divisie. Van de 26 mogelijke duurzaamheids-effecten die door de onderneming zijn aangegeven, heeft F&C de toegang tot medicijnen, duurzame marketing, management van de toeleveringsketen en productkwaliteit eruit gelicht als de belangrijkste uitdaging waarvoor Bayer zich gesteld ziet. Onze aanbevelingen aan Bayer: 1) het ontwikkelen en publiceren van een commercieel haalbare strategie voor de toegang tot medicijnen; en 2) het versterken van de beheersystemen voor bedrijfsethiek en duurzame verkoop.

Reactie

De onderneming heeft geen specifieke veranderingen in het duurzaamheidsverslag toegezegd; op dit moment worden de meningen en de feedback van belanghebbenden nog volop geïnventariseerd.

Analyse en vervolgstappen

Bayer blijft bij andere farmaceutische bedrijven achter voor wat betreft de grondigheid van de duurzaamheidsrapportage. Dit maakt het lastig om in te schatten of de onderneming niet-traditionele bedrijfsrisico's wel inschat en optimaal inspeelt op de mogelijkheden. F&C zal het duurzaamheidsverslag van Bayer doornemen en beoordelen op de rapportage en strategische werkwijzen.

PUBLICIS GROUPE

(FR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Bezoldiging; Bestuursamenstelling; Rechten aandeelhouders.

Activiteit

F&C heeft met de reclame- en communicatiegroep gesproken over de manier waarop de corporate governance kan worden verbeterd. Gevraagd is om: 1) het aantal langzittende bestuurders en vertegenwoordigers van grootaandeelhouders in het bestuur te verminderen; 2) externe kandidaten te overwegen voor de opvolging van de CEO en de Voorzitter van de Raad van Bestuur, 3) de zittingstermijn van zes jaar voor niet-uitvoerende bestuurders te verlagen; 4) bezoldigings- en uitdiensttredingsbepalingen voor uitvoerende bestuurders te herzien en de vertrekpremies bij een eventueel vervroegd aftreden te verminderen; en 5) de beschermingsconstructie af te schaffen.

Reactie

De onderneming was het met F&C eens dat het bestuur aan vernieuwing toe is, inclusief een bredere geografische afspiegeling die recht doet aan de internationale en activiteitenstructuur. Uitgesloten werd tevens dat de CEO ook de rol van Voorzitter op zich zou nemen en de onderneming bevestigde dat er aan de opvolging voor beide rollen wordt gewerkt. Ook bevestigde de onderneming dat de rol van bestuursvoorzitter niet automatisch door een lid van de familie Badiner wordt vervuld en dat er ook extern naar geschikte kandidaten wordt gezocht. Het streven is verder om de zittingstermijn van niet-uitvoerende bestuurders te verlagen naar vier jaar.

Analyse en vervolgstappen

F&C houdt in de gaten wat er wordt ondernomen om de balans van het bestuur voor wat betreft de onafhankelijkheid, vaardigheden en deskundigheid te verbeteren en de ordelijke opvolging van de bestuursvoorzitter en de CEO zeker te stellen. We blijven bij de onderneming aandringen op meer verantwoording aan de aandeelhouders door jaarlijks verkiezingen van bestuurders te houden, de beschermingsconstructie af te schaffen, de transparantie te verhogen en de dialoog met minderheidsaandeelhouders te verbeteren.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

BANK OF MONTREAL

(CA)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Strategie klimaatverandering; Milieunormen; Mensenrechten (Overige); Relatie met de gemeenschap; Rapportage en informatieverstopping; Inrichting duurzaamheidskwesities.

Activiteit

F&C is bij de bank langs geweest om te horen over de vorderingen met de invoering van het totaalbeleid voor milieu- en maatschappelijk kredietrisico voor bedrijfsleningen en projectfinancieringen. We hebben ons gebogen over het gehanteerde systeem voor het signaleren van riskante sectoren en projecten vanuit milieuperspectief en hebben BMO verder aangemoedigd om: 1) verdere sectorspecifieke criteria te ontwikkelen voor hoge risicosectoren als mijn- en bosbouw; 2) te overwegen om zich te scharen achter de Climate Principles, een initiatief van het bedrijfsleven om het hoofd te bieden aan klimaatrisico's; 3) toe te lichten hoe het beleid voor duurzaamheidsrisico's wordt gecommuniceerd aan en geïmplementeerd door kredietfunctionarissen; en 4) in de kredietrichtlijnen meer rekening te houden met belangrijke maatschappelijke risico's als de rechten van de inheemse bevolking.

Reactie

Meer dan 80% van de baten bij BMO zijn afkomstig van particulieren. De bank is daardoor van mening dat de effecten op bedrijfsleningen en projectfinancieringen voldoende zijn verdisconteerd in het totale bedrijfsrisico. De onderneming gaf echter wel aan dat de gewone kredietfunctionarissen specifiek getraind zijn in duurzaamheidsbeleid. Dat beleid wordt ontwikkeld en voortdurend geëvalueerd door de afdeling duurzaamheid. BMO heeft verklaard zich actief te zullen inzetten voor de aanscherping van het beleid voor maatschappelijke kredietrisico's. Verder wordt ook een beleidswijziging bij collega-bank Royal Bank of Canada bestudeerd, waarin de normen zijn aangescherpt voor klanten die met inheemse bevolkingsgroepen overleggen. Wel heeft BMO aangegeven dat er problemen zijn verbonden aan het opleggen van vergaande eisen op dit gebied, die veel verder gaan dan de huidige Canadese wet- en regelgeving. Ook een uitdaging is de beoordeling van de risico's van nieuwe projecten nadat een klant al voor een omvangrijke kredietfaciliteit is goedgekeurd.

Analyse en vervolgstappen

BMO doet er goed aan het vizier te richten op de maatschappelijke risico's van bedrijfskredieten nadat er eerder flink is geïnvesteerd in de ontwikkeling van specifiek milieubeleid. F&C zal zich over de aangepaste richtlijnen voor maatschappelijk risico buigen zodra deze klaar zijn. We zullen later in het jaar nog even bij BMO aankloppen om te vragen wat er wordt gedaan met belangrijke aandachtsgebieden als het versterken van de voortgaande risico-evaluatie van ondernemingen die al een kredietfaciliteit hebben en de veranderende juridische normen voor grondstofwinnende klanten met betrekking tot de rechten van de inheemse bevolking.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

BARCLAYS

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bezoldiging; Strategie klimaatverandering; Duurzaamheid (Overige); Inrichting duurzaamheidskwesities; Rapportage en informatierverschaffing.

Activiteit

F&C heeft met het onlangs benoemde Hoofd Duurzaamheid van de internationale retailactiviteiten gesproken over de duurzaamheidsstrategie van het onderdeel. Wij hebben gepleit voor kruisbestuiving tussen het productontwikkelingsteam en het team Social Investment (oftewel filantropie), dat de duurzaamheidsactiviteiten van het bedrijfsonderdeel bepaalt, zodat de mogelijkheden voor innovatieve maatschappelijke beleggingsideeën optimaal kunnen worden benut voor zakelijke doeleinden. Wij hebben ons daarentegen niet voor een aanpak betoond die te sterk wordt bepaald door de kredietdoelstellingen opgelegd door de overheid. Ook hebben we gepleit voor een koppeling tussen de beloning van het management en de tevredenheid van consumenten en voor de ontwikkeling van een systeem voor duurzaamheidsrisicobeheer voor de kredietverlening aan het midden- en kleinbedrijf.

Reactie

De internationale retaildivisie van Barclays wil duurzaamheidsbeheer professioneler gaan inrichten en is bezig het duurzaamheidsbeleid en de -processen op elkaar af te stemmen. Het bedrijfsonderdeel is in het bijzonder geïnteresseerd in de verbetering van de transparantie voor wat betreft de klachtenafhandeling en de kredietverleningsdoelstellingen en in het ontwikkelen van producten die verband houden met duurzaamheid. Barclays heeft ook aangegeven de activiteiten van de retaildivisie op het gebied van klimaatverandering te willen opvoeren.

Analyse en vervolgstappen

Voortzetten van de regelmatige gesprekken met Barclays om te kijken hoe een en ander vordert en de mogelijkheden onderzoeken waarmee de bank de zakelijke activiteiten kan uitbreiden en tegelijkertijd ook het positieve effect op de maatschappij en het milieu kan versterken. Voor wat betreft klimaatverandering zullen we er bij Barclays op blijven aandringen zich aan te sluiten bij initiatieven in het bedrijfsleven, zoals de Climate Principles of de EU Corporate Leaders Group on Climate Change.

BARCLAYS

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bezoldiging; Strategie klimaatverandering; Duurzaamheid (Overige); Inrichting duurzaamheidskwesities; Rapportage en informatierverschaffing.

Activiteit

F&C heeft de voorzitter van de remuneratiecommissie gesproken over de beloningsregeling van de onderneming. De nadruk van dat gesprek lag op de prestatieaantstaven. Volgens F&C kwam risicobeheer onvoldoende in de remuneratiestructuur tot uitdrukking en wij vonden debiteurenverliezen een veel te enge risicomastaf. F&C heeft er in het bijzonder op aangedrongen dat het behoud van de kredietkwaliteit en de financiële kracht van de onderneming als voorwaarde voor bonustoekenningen zou moeten fungeren en merkte op dat dit in het belang van zowel de aandeel- als de obligatiehouder is.

Reactie

De bank betuigde haar steun aan het principe van kredietrisico als uitgangspunt voor bonustoekenningen. Barclays zette weliswaar een aantal kanttekeningen bij de mogelijkheid van een al te mechanische toepassing van een dergelijk uitgangspunt, maar heeft toegezegd te zullen overwegen hoe kredietkwaliteit een explicietere rol in de bezoldigingsstructuur zou kunnen spelen. Bonusuitkeringen in de vorm van voorwaardelijke converteerbare obligaties (een vorm van schuldkapitaal dat in aandelen converteert als de kapitaalratio's van de bank tot onder een gezond niveau dalen) zouden volgens de bank het management gevoeliger maken voor de belangen van crediteuren. Immers, het management zou dan medehouder worden van de schuldverplichtingen van de onderneming.

Analyse en vervolgstappen

Wij houden de details van de bezoldigingsstructuur in de gaten met in het achterhoofd hoe we gaan stemmen bij de komende algemene vergadering van aandeelhouders. Wij buigen ons daarbij met name over het remuneratieverslag om te zien in welke mate de bank een expliciet beleid ten aanzien van kredietrisico en sterke financiën als uitgangspunt voor bonustoekenningen volgt.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

BNP PARIBAS

(FR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: Publiek

Onderwerp: Ondernemingsbestuur (Overige); Bezoldiging; Bestuursstructuur.

Activiteit

F&C heeft in direct overleg met de onderneming over uiteenlopende corporate-governancekwesties gesproken, waaronder de opvolging van de Voorzitter van de Raad van Bestuur, de onafhankelijkheid van het bestuur en de auditcommissie, bestuursdiversiteit en bezoldiging. We hebben de Raad van Bestuur gevraagd het aantal onafhankelijke bestuurders en vrouwen in het bestuur te vergroten en ervoor te zorgen dat de volgende voorzitter van buiten de onderneming komt. F&C heeft ook haar zorg uitgesproken over het ontbreken van voor-risicogecorrigeerde maatregelen in bonusregelingen van het management.

Reactie

De onderneming tekende aan dat alle bestuurders worden geselecteerd op basis van competentie, het vermogen om risico's te beoordelen en hun mening te laten horen, beschikbaarheid en loyaliteit. Kennis van en loyaliteit aan de onderneming worden juist voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur gezien als van het allergeenste belang, waardoor de waarschijnlijkheid van een interne benoeming alleen maar groter is. Het bestuur werkt aan een flinke verhoging van het aantal vrouwen in zowel het bestuur als het senior management. De bank sluit zich daarnaast aan bij de richtlijnen van The Committee of European Banking Supervisors voor de beloning bij banken, inclusief voor-risicogecorrigeerde prestatie maatstaven voor bonusregelingen.

Analyse en vervolgstappen

F&C zet de dialoog met de onderneming voort en wil ervoor zorgen dat het geen gewoonte wordt om interne mensen te laten doorsluizen naar de functie van Voorzitter. We zullen er bij het bestuur op blijven aandringen dat een herschikkingsproces moet leiden tot de benoeming van onafhankelijke bestuursleden van hoge kwaliteit. F&C houdt de bezoldiging bij de onderneming scherp in de gaten, inclusief de toepassing van prestatie maatstaven waarin rekening wordt gehouden met risico en kapitaalkosten. We zullen bij de komende jaarvergaderingen dienovereenkomstig stemmen.

HSBC

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: Publiek

Onderwerp: Bezoldiging; Bestuursamenstelling; Omkoping en corruptie; Duurzaamheid (Overige).

Activiteit

F&C heeft in één-op-één overleg met de belangrijkste onafhankelijke bestuurder van de onderneming gesproken over corporate governance, effectiviteit van het bestuur en de opvolgingsplanning. Met het oog op de recente wijzigingen in de functie van voorzitter en CEO heeft F&C erop aangedrongen de interne cultuur van de onderneming te wijzigen en niet door te gaan met de gewoonte om de voorzitter van de onderneming uit de eigen gelederen te selecteren. Gezien de strategie van HSBC om de positie in de opkomende markten verder uit te bouwen, heeft F&C gevraagd hoe de onderneming de Britse Bribery Act denkt te implementeren. We hebben het bestuur tevens aangeraden om de toereikendheid van de anticorruptieprocedures goed onder de loep te nemen.

Reactie

De onderneming heeft aangegeven van plan te zijn de opvolging van de voorzitter in het vervolg bij onafhankelijke externe kandidaten te willen zoeken in plaats van bij het eigen executive management. Bevestigd werd tevens dat het bestuur op dit moment evalueert hoe goed de huidige anticorruptiesystemen voldoen aan de stringente normen van de Bribery Act. Aangetekend werd dat de nieuwe CEO bedrijfsethiek zeer hoog in het vaandel heeft.

Analyse en vervolgstappen

F&C houdt de effectiviteit van het nieuwe management en de bestuursleiding scherp in de gaten en blijft in gesprek met het bestuur. F&C richt zich daarbij ook op het risicobeheer van de onderneming om ervoor te zorgen dat de anticorruptie- en andere risicofactoren op het gebied van milieu en maatschappij actief door het management worden beheerst en dat het toezicht naar behoren door het bestuur wordt uitgeoefend.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

LLOYDS BANKING GROUP

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bezoldiging.

Activiteit

F&C heeft met de voorzitter van de Remuneratiecommissie gesproken en vastgesteld dat Lloyds in vergelijking met andere banken enige terughoudendheid had betoond voor wat betreft de beschikbare bonussen in verhouding tot de winst voor belastingen van de onderneming en het totale uitgekeerde bedrag aan het senior management. F&C heeft er echter wel bij de bank op aangedrongen iets aan het risicoprofiel te doen. In het bijzonder heeft F&C gevraagd waarom de bank als maatstaf voor de langetermijnperformance geen gebruik maakt van naar risicogewogen activa in plaats van de winst per aandeel. Voor langetermijnbonustoekenningen hebben we ons uitgesproken voor een aanhoudtermijn van meer dan drie jaar en verder hebben we gepleit voor financiële slagvaardigheid en kredietkwaliteit als voorwaarde voor eventuele bonustoekenningen. F&C heeft Lloyds verder verzocht zich in te houden bij de toekenning van een vertrekpremie aan de scheidende CEO, vooral ook gezien het feit dat deze al voor en tijdens de financiële crisis CEO was, toen de bank met geld van de Britse overheid moest worden gered.

Reactie

De Voorzitter van de Remuneratiecommissie gaf aan dat de onderneming via de balanced scorekaart al risico's in de bonustoekenningen verdisconteert en dat de commissie bereid was om waar nodig flink in de bonussen in te grijpen als de bank ernstig in de problemen kwam. Over het toevoegen van nieuwe prestatie maatstaven aan het bezoldigingsplan was hij minder enthousiast en hij gaf aan dat de vertrekkende CEO naar alle waarschijnlijkheid niet meer mee zou krijgen dan waar hij volgens zijn contract recht op had.

Analyse en vervolgstappen

F&C heeft de remuneratiecommissie gevraagd explicieter te zijn over de rol die risico's spelen bij de bepaling van de bonustoekenningen en zal het remuneratierapport over 2011 grondig doornemen om te zien hoe de onderneming de positie officieel formuleert ter bescherming van de aandelen- en obligatiehouders.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

ROYAL BANK OF SCOTLAND GROUP (VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: Publiek

Onderwerp: Bezoldiging.

Activiteit

F&C heeft een aantal gesprekken gehad met de Voorzitter van de Remuneratiecommissie van het Bestuur. Onderwerp van gesprek was het remuneratieplan voor 2011. De discussie spitste zich toe op de variabele bonussen voor het executive management en de beloning van de managementlaag net onder het bestuur. F&C onderkent de noodzaak om managementtalent aan te trekken en te behouden, maar heeft ervoor gepleit om toekenningen afhankelijk te maken van een aanvaardbaar risicoprofiel. Hierbij wordt opgemerkt dat een wezenlijke verslechtering van de kredietkwaliteit of de financiële kracht van de bank aanleiding zou moeten zijn voor het verlagen of schrappen van financiële prikkels voor executives. F&C benadrukte dat hierin namens zowel aandeel- als obligatiehouders werd gesproken en dat deze vorm van kredietkwaliteitsbasis alle beleggers ten goede zou komen.

Reactie

De onderneming heeft F&C verzocht om te komen met een voorstel over hoe kredietkwaliteit als prestatievoorwaarde of -basis zou kunnen fungeren. Na het ingediende voorstel te hebben bestudeerd, heeft de Voorzitter van de Remuneratiecommissie om nog een bijeenkomst met F&C gevraagd, dit keer samen met het Hoofd Risicobeheer van RBS, om te praten over de benadering van de onderneming van risicobeheer en over de koppeling daarvan aan de bezoldiging. De onderneming heeft na dat gesprek bevestigd dat de kredietkwaliteit in het vervolg onderdeel zou gaan uitmaken van de risicobasis, die de risicocommissie hanteert bij de afweging van bonustoekenningen aan het management.

Analyse en vervolgstappen

F&C ziet de instemming van de onderneming om bij de risicobasis expliciet rekening te houden met de kredietkwaliteit als een positieve uitkomst van haar actieve engagement en zal in de gaten houden hoe de commissie gebruik maakt van haar discretionaire bevoegdheden bij de toekenning van bonussen. De onderneming vervult een voortrekkersrol in de manier waarop wordt omgegaan met de bezoldiging van de uitvoerende bestuurders, maar over de managementlaag net onder het bestuur zal nog nader moeten worden gesproken.

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE (FR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: Publiek

Onderwerp: Bestuursstructuur.

Activiteit

F&C heeft in een gesprek met de onderneming gevraagd om de combinatie van de functie van Voorzitter en CEO aan de kaak te stellen en om een externe kandidaat te overwegen voor het voorzitterschap van de Raad van Bestuur. We hebben daarnaast zorgpunten aangekaart als onvoldoende onafhankelijkheid van de audit- en de remuneratiecommissie en de daarmee samenhangende status van de Vicevoorzitter. F&C heeft de onderneming verder opgeroepen om op jaarbasis toestemming van de aandeelhouders te vragen voor een kleinere verhoging van het uitstaande aandelenkapitaal en om de beperkingen op het stemrecht af te schaffen.

Reactie

De onderneming heeft F&C laten weten geen 'ideologische voorkeur' te hebben voor het gecombineerde Voorzitter/CEO-model, maar houdt tot 2015 de corporate-governancestructuur zoals die nu is. In dat jaar wordt het herstructureringsprogramma afgerond. Het bestuur zal de mogelijkheid van splitsing van de twee functies overwegen als zich een goede externe kandidaat voor het bestuursvoorzitterschap aandient. Société Générale vindt het niet gepast dat een voormalige CEO vervolgens Voorzitter van het Bestuur wordt. In tegenstelling tot F&C ziet de onderneming geen conflict bij de functie van de Vicevoorzitter, al wordt er wel gezocht naar een onafhankelijke bestuurder om te zijner tijd deze rol over te nemen.

Analyse en vervolgstappen

F&C is nog altijd bezorgd over het voornemen van het bestuur om de rol van Voorzitter en CEO nog vier jaar te blijven combineren. Wij hopen met de Vicevoorzitter van het Bestuur te kunnen spreken over corporate-governancekwesies en dringen verder bij de onderneming aan op de afschaffing van beperkingen op het stemrecht.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

STANDARD CHARTERED PLC

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bestuursstructuur; Klokkenluidersystemen; Politieke invloed; Maatschappij.

Activiteit

F&C heeft met de onderneming gepraat over het nieuwe aandelenplan. Standard Chartered wil de potentiële uitkering uit hoofde van het langetermijnaandelenplan voor het executive verhogen; F&C streeft ernaar dat er gewerkt wordt met stevige prestatie maatstaven voor die aandelentoekenningen. F&C wilde vooral weten hoe het risicoprofiel zou meewegen in de bepaling van bonusuitkeringen en drong er bij de onderneming op aan om het behoud van een gezond financieel profiel aan te merken als voorwaarde voor de toekenning van bonussen. F&C pleitte daarnaast voor de aanpak van het bezoldigingsniveau in de hele onderneming alsook voor meer informatieverschaffing over de beloningen in de managementlaag net onder het bestuur.

Reactie

De onderneming gaf aan dat er in het langetermijnbonusplan wordt gewerkt met een maatstaf op basis van het rendement op risicogewogen activa, die fungeert als risicofundering voor de bezoldigingsstructuur. Tevens werd gemeld dat de remuneratiecommissie in het algemeen ook het totale risicoprofiel meeweegt bij het toekennen van de beloningen.

Analyse en vervolgstappen

Hoewel wij in grote lijnen vóór het gebruik van het naar risicogewogen rendement op de activa als een van de maatstaven voor een aandelentoekenning op de lange termijn zijn, zijn wij van mening dat de risicobeoordeling van toepassing zou moeten zijn op de totale bonusuitkering en niet alleen op één onderdeel daarvan. F&C vraagt dan ook een expliciete bevestiging van de remuneratiecommissie dat er met een risicokader als uitgangspunt of voorwaarde wordt gewerkt voor alle bonustoekenningen (dit ter bescherming van zowel de aandeelhouders als de obligatiehouders). We zullen het volgende remuneratieverslag nauwgezet evalueren om te beoordelen of er voldoende vooruitgang is geboekt.

SWISS REINSURANCE CO LTD

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bezoldiging; Bestuursstructuur.

Activiteit

F&C heeft een sessie van beleggers met de Voorzitter van de Raad van Bestuur bijgewoond over de corporate-governance- en beloningsbenadering van de onderneming. F&C heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan te dringen op een goede opvolgingsplanning, inclusief het in overweging nemen van een bredere groep kandidaten met herverzekeringservaring en het op die manier vermijden van een benoeming van voormalige uitvoerende bestuurders. F&C heeft tevens verzocht om verbetering van de transparantie over het remuneratiebeleid en de prestatiedoelstellingen, alsook om het stopzetten van op prestatie gebaseerde aandelentoekenningen aan de Voorzitter en de Vicevoorzitter van de Raad van Bestuur.

Reactie

De onderneming stond positief tegenover onze feedback ten aanzien van de samenstelling van het bestuur, diversiteit en opvolgingsplanning en buigt zich over manieren om tegemoet te komen aan de zorgpunten van beleggers. De onderneming heeft toegezegd de informatieverschaffing over bezoldiging in het komende jaarverslag te zullen verbeteren en het beleid ten aanzien van prestatiegerelateerde beloning voor de Voorzitter en Vicevoorzitter van het bestuur opnieuw te zullen bezien.

Analyse en vervolgstappen

Evalueren van het jaarverslag en de jaarrekening om te beoordelen of de onderneming iets heeft gedaan met de bij de bijeenkomst aangekaarte punten. Evalueren van de bezoldiging op bestuursniveau om te zien of er iets is gewijzigd in de toekenning van prestatieaandelen aan de Voorzitter en Vicevoorzitter van het bestuur.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

TD BANK FINANCIAL GROUP (CA)

Risicostatus:

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Bestuursamenstelling; Bezoldiging.

Activiteit

F&C heeft de Canadese bankreus aangeschreven en toegelicht hoe F&C in 2010 bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft gestemd. We hebben wederom onze steun onthouden aan vier bestuurders, omdat ze ofwel niet onafhankelijk zijn of naar onze mening in teveel besturen zitting hebben om het vereiste toezicht op TD te kunnen uitoefenen. Het bezoldigingspakket voor het management kon daarentegen wel op onze steun rekenen en er was lof voor de invoering van terugvorderingsbepalingen, waarmee uitkeringen voor dubieuze prestatiewinsten kunnen worden teruggehaald. We hebben aan de bestuurscommissie gevraagd om nog duidelijker te laten zien dat de remuneratie is ingericht op het belonen van uitzonderlijke prestaties door de streefdoelen voor het bonusniveau en de tijdslijn voor het onvoorwaardelijk worden van de aandelentoekenningen bekend te maken.

Reactie

TD heeft F&C teruggestreven dat de onderneming het in principe eens is met onze positie dat bestuurders onafhankelijk dienen te zijn en over genoeg tijd moeten beschikken om effectief hun taken te vervullen. Alle bestuurders hebben echter meer dan 75% van de bestuursvergaderingen bijgewoond en de onderneming vindt dan ook niet dat ze overbelast zijn. Het bestuur heeft de formules voor de berekening van prestatieaandelen aan managementleden geëvalueerd en geconcludeerd dat de maatstaven voor de bepaling van aandelentoekenningen en bonussen over het algemeen niet worden bepaald aan de hand van vooraf geformuleerde doelstellingen, maar van de prestaties van een groep vergelijkbare ondernemingen (de 'peer group'). TD gaf echter wel toe dat de remuneratiecommissie de bevoegdheid heeft om het beloningsbeleid te verhogen en dat de gehanteerde methode voor de bepaling van de peer group van TD de afgelopen jaren niet uitgebreid is toegelicht. TD heeft toegezegd te zullen onderzoeken op welke manier de transparantie over de peer group in de toekomst kan worden verbeterd.

Analyse en vervolgstappen

De onderneming heeft de afgelopen jaren goede stappen gezet op het gebied van de corporate governance. De samenstelling van het bestuur vormt geen bijzonder risico en wijkt niet erg af van wat er bij andere Canadese ondernemingen gebruikelijk is. Meer duidelijkheid over de rol van de remuneratiecommissie bij de bepaling van de maximale aandelenuitkering en zorgdragen voor een passend proces voor de bepaling van de peer group komt de verantwoording over de beloningsregeling ten goede en zorgt voor een betere afstemming op de aandeelhouderswaarde op de lange termijn. F&C blijft op deze twee punten hameren in de contacten met TD en andere Canadese banken over corporate governance.

Risicostatus: Laag Medium Medium/hoog Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Financiële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

WELLS FARGO & COMPANY

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Strategie klimaatverandering; Water; Ecosystemen (Overige); Productkansen; Milieu (Overige); Politieke invloed; Rapportage en informatieverschaffing; Inrichting duurzaamheidskwesities.

Activiteit

F&C heeft deelgenomen aan een formele evaluatie van een concept duurzaamheidsverslag. Gepleit is voor een totaalaanpak, waarin het risicobeheer op het gebied van milieu en maatschappij wordt geïntegreerd in de commerciële activiteiten van de bank. Aanbevelingen:

1) formuleren van en informatie verschaffen over prestatiedoelstellingen en uitkomsten; 2) ontwikkelen van beleid voor de substantiële kredietverleningsactiviteiten aan de landbouw- en de bosbouwsector; 3) werken aan sterker beleid voor de beoordeling van waterrisico's; 4) aansluiten bij de Climate Principles en met andere financiële dienstverleners samenwerken aan de signalering en aanpak van klimaatrisico; en 5) capaciteiten ontwikkelen om politieke actie te ondernemen op punten die overeenstemmen met het duurzaamheidsprogramma van de onderneming.

Reactie

Wells Fargo is op dit moment nog informatie aan het vergaren en richt zich op het produceren van een sterker en informatiever duurzaamheidsverslag. De feedback van F&C werd gewaardeerd, maar de relevante medewerkers konden niets zeggen over de kans dat er iets mee zou worden gedaan.

Analyse en vervolgstappen

Wells Fargo loopt op dit moment achter bij andere Amerikaanse grootbanken voor wat betreft de professionaliteit van het risicobeoordelingsbeleid op het gebied van milieu en maatschappij en de commerciële programma's. Wij hopen dat een grondige evaluatie van de rapportage met diverse stakeholders zal leiden tot een besef dat aanvullende systemen en niet alleen maar informatieverschaffing geboden zijn. F&C zal in het derde kwartaal een overleg van een hele dag bijwonen over de geboekte vooruitgang op het gebied van transparantie.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Gezondheidszorg

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

ELI LILLY AND COMPANY

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bezoldiging; Ondernemingsbestuur (Overige); Actieve contacten met belanghebbenden.

Activiteit

We hebben bij de onderneming aangedrongen op betere werkwijzen voor wat betreft de communicatie naar beleggers en de beloning van het executive management. We hebben in het bijzonder gevraagd om: 1) een pilotproject voor een zogenaemde 'Fifth Analyst' conference call voorafgaand aan de aandeelhoudersvergadering van 2011, waarin de bestuurders vragen van beleggers beantwoorden over de volmachtdocumentatie; 2) diversificatie van de prestatie maatstaven zodat niet én de jaarlijkse bonus én de langetermijnaandelentoekenning van dezelfde wpa-prestatie afhangen; 3) invoering van een maatstaf waarmee de kwaliteit en de voortgang van de onderzoekspijplijn kan worden gemeten, die zou fungeren als impuls voor de variabele beloning; 4) afschaffing van de belastingbrutering; en 5) verlenging van de termijn voor het onvoorwaardelijk worden en aanhouden van aandelentoekenningen zodat er echt sprake is van een lange termijn.

Reactie

De bestuurscommissie voor corporate governance wees het idee van een Fifth Analyst Call af. Gewezen werd op de verbeterde corporate-governancepraktijken waardoor de aandeelhoudersvergadering in 2011 minder stof zou doen opwaaien. De remuneratiecommissie heeft echter wel gehoor gegeven aan diverse verzoeken van F&C, waaronder de introductie van een maatstaf voor de jaarlijkse bonustoekenning op basis van de resultaten van de onderzoekspijplijn. De belastingbruteringen worden gefaseerd afgeschaft en zijn in 2012 helemaal verdwenen.

Analyse en vervolgstappen

Eli Lilly is het afgelopen jaar steeds meer open gaan staan voor de feedback van F&C. De contacten die eerder eigenlijk waren vastgelopen zijn nu productief geworden. We zijn vooral erg blij met de researchmaatstaf voor de bezoldiging en zullen om nadere gesprekken vragen om hiervan het fijne te weten te komen. We zouden dit namelijk ook graag bij andere farmaceutische bedrijven geïntroduceerd zien. Remuneratie bij Eli Lilly baart ons echter nog altijd ernstige zorgen (dat er bijvoorbeeld twee keer wordt beloond voor dezelfde performance). Dit maakt het moeilijk om te besluiten of we bij de jaarvergadering voor of tegen de huidige beloningsregeling moeten stemmen.

GLAXOSMITHKLINE

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bestuurssamenstelling; Bezoldiging; Water; Toegang tot medicijnen; Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

Gezien het strategisch belang dat GSK net als veel andere farmaceutische bedrijven toekent aan de uitbreiding van de commerciële activiteiten in de opkomende markten hebben we het bestuur verzocht om meer internationale ervaring op te nemen. We hebben in het bijzonder geadviseerd op zoek te gaan naar bestuursleden met medische en/of consumentenervaring in de opkomende markten (geen Amerikanen of Europeanen).

Reactie

Het bestuur was blij met onze feedback en gaat nadenken over manieren om de diversiteit van het bestuur te verbeteren.

Analyse en vervolgstappen

Wij zijn van mening dat versterking van het internationale blikveld van het bestuur ten goede kan komen aan de strategische richting die de onderneming is ingeslagen. De onderneming vergroot de toegang tot medicijnen, weg van beperkte liefdadigheid naar een nieuw en commercieel duurzaam model, dat leidt tot volumevergroting en betere toegang. We houden in de gaten wat er in het bestuur van GSK verandert en stimuleren alle betreffende farmaceutische bedrijven om deze kloof te dichten.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Gezondheidszorg

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

PFIZER INC.

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bestuursamenstelling; Klokkenluidersystemen; Politieke invloed; Maatschappij.

Activiteit

F&C heeft in 2006 met een onafhankelijk bestuurslid gesproken over de voordelen van een onafhankelijke Voorzitter van het bestuur, een ongebruikelijke constructie in de Verenigde Staten. In de loop van de jaren heeft F&C er verder bij herhaling op aangedrongen om bij de eerstvolgende wisseling van de wacht over te gaan op de 'best practice' van de scheiding van de functie van Voorzitter en CEO.

Reactie

Eind 2010 kondigde Pfizer onverwacht de benoeming aan van een nieuwe CEO. Het bestuur heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om een werkelijk onafhankelijke bestuurder te zoeken als Voorzitter van de Raad van Bestuur (in plaats van deze rol aan de nieuwe CEO te geven).

Analyse en vervolgstappen

In de VS wordt de functie van Voorzitter standaard vervuld door de zittende of afgetreden CEO. Het is aannemelijk dat het bestuur van Pfizer al van plan was om bij de volgende machtswisseling een onafhankelijke Voorzitter te benoemen. Het besluit past bij het commitment van het bestuur van Pfizer om best practice en leiderschap te tonen. F&C heeft in een brief haar waardering voor deze beslissing uitgesproken en tegelijkertijd geadviseerd om een aantal bestuurders toe te voegen met ervaring in de opkomende markten om de groeistrategie nog meer kracht bij te zetten.

SANOFI-AVENTIS

(FR)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bestuursamenstelling; Ondernemingsbestuur (Overige); Bezoldiging; Water; Productveiligheid; Toegang tot medicijnen.

Activiteit

F&C heeft met de onderneming overlegd over corporate governance en risicobeheer. We hebben in het bijzonder gevraagd om de vervanging van de belangrijkste aandeelhouders in het bestuur door onafhankelijke bestuurders. Ook hebben we de onderneming gevraagd ervoor te zorgen dat bestuurscommissies volledig onafhankelijk zijn. We hebben verder geadviseerd op zoek te gaan naar bestuursleden met medische en/of consumentenervaring in de opkomende markten. F&C heeft tevens aangedrongen op versterking van het risicobeheer door de benoeming van een Chief Risk Officer op het niveau van het executive committee en met directe toegang tot de auditcommissie. Geadviseerd is ook dat de prestatiecriteria voor de bonusregelingen voor het management worden gekoppeld aan de strategie en aan beleggers worden gecommuniceerd.

Reactie

Het bestuur vindt de huidige balans afhankelijk/onafhankelijk goed, maar wil wel iets doen aan de balans man/vrouw en de (op dit moment onvoldoende) vertegenwoordiging van de opkomende markten. Verder meldde de onderneming risicotoezicht op hoog niveau; de auditcommissie is verantwoordelijk voor de evaluatie van de belangrijkste niet-financiële risico's, waaronder rechtszaken, milieueffecten en farmaceutisch toezicht. Het management was op dit moment bezig met de inrichting van een risicocommissie op het niveau van het management. De onderneming liet verder weten dat er een totaalevaluatie van het bezoldigingsbeleid voor het management loopt.

Analyse en vervolgstappen

F&C blijft in gesprek met de onderneming over corporate governance en duurzaamheid. Met de permanente scheiding van de functie van CEO en Voorzitter en de benoeming van een externe voorzitter geeft de onderneming blijk van een positieve ontwikkeling op het gebied van corporate governance. We houden de geboekte voortgang voor wat betreft een evenwichtig bestuur in de gaten en blijven bij de onderneming aandringen op een verdere verbetering van de transparantie en versterking van de risicobeheerfunctie.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Industriële ondernemingen

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

NETAPP, INC.

(UK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Milieunormen toeleveringsketen; Arbeidsomstandigheden toeleveringsketen; Rapportage en informatieverschaffing; Inrichting duurzaamheidskwesities.

Activiteit

F&C heeft de onderneming aangeschreven over de duurzaamheidsrisico's van de bedrijfscomputer- en gegevensopslagactiviteiten, omdat de productie van grote servers en opslagapparatuur wordt uitbesteed aan onderaannemers in Azië. We hadden lof voor de verbetering van de duurzaamheidsrapportage. We zien dat de onderneming er alles aan doet om voor klanten speciale gegevensopslagproducten te verzorgen die weinig energie kosten en ook de eigen ecologische voetafdruk te verminderen. Zorgpunt vinden we echter het toezicht op de toeleveringsketen. We hebben NetApp dan ook geadviseerd om: 1) in een breed beschikbare gedragscode de verwachtingen die NetApp heeft van toeleveranciers op het gebied van arbeids- en milieustandaarden explicieter te maken; 2) belangrijke prestatieindicatoren voor toeleveranciers te ontwikkelen; en 3) aan de hand van dat beleid de prestaties van onderaannemers te evalueren door middel van onafhankelijke controles.

Reactie

In een opheldering over het gehanteerde beleid zei de onderneming dat de prestaties in de toeleveringsketen zijn gebaseerd op het gebruik van de efficiëntste componenten en een algemene aanpak van de milieueffecten. De onderneming heeft geen expliciete gedragscode voor leveranciers waarin arbeidsnormen zijn geformuleerd en onduidelijk is welke onderdelen van het groepsbrede beleid voor bedrijfsethiek ook in de toeleveringsketen worden afgedwongen. De belangrijkste duurzaamheidsprioriteit van NetApp is om klanten gegevensopslagopties te bieden met een hoge efficiëntie. De onderneming is zich bewust van de risico's in de omvangrijke elektronicatoeleveringsketen en zegt zich over de aanbevelingen van F&C te zullen buigen.

Analyse en vervolgstappen

De benadering van de toeleveringsketenrisico's door NetApp loopt achter bij andere ondernemingen met elektronica-productie in Azië, met name consumentenelektronica-bedrijven die in het verleden geconfronteerd zijn met arbeidsconflicten bij de fabrieken van derden. NetApp zal voor 'good practice' een allesomvattende gedragscode moeten formuleren die teruggrijpt op de kernconventies van de ILO, rapporteren hoe de naleving wordt gecontroleerd en zich aan moeten sluiten bij initiatieven als de Electronics Industry Citizenship Coalition. NetApp lijkt begaan te zijn met de duurzaamheidszorgen van haar klanten over het energieverbruik. De onderneming moet echter ook aandacht schenken aan maatschappelijke risico's om aan de verwachtingen te blijven voldoen. Wij zullen ons in 2012 weer over eventuele verdere wijzigingen buigen.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portfeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Olie en gas

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

APACHE CORPORATION

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Water; Toegang tot grond; Verontreinigingsbeheersing; Gezondheid en veiligheid; Rapportage en informatieverschaffing; Inrichting duurzaamheidskwesities.

Activiteit

F&C heeft samen met andere beleggers met de oliemaatschappij gesproken over de geboekte voortgang in de informatieverschaffing over de veiligheid en samenstelling van vloeistoffen die worden gebruikt in het 'fracking'-proces (dat wil zeggen, het splijten van rotsgesteente voor de winning van aardgas). Voor wat betreft de veiligheid van de medewerkers hebben we Apache opgeroepen verder te gaan dan een achterblijvende indicator na voorvallen en vroegen we om: 1) meer ontwikkelde en beter gerapporteerde veranderingsmanagementprocedures voor een consequente veiligheidsprocedure, ondanks verloop onder personeel; 2) constructieve contacten met de Amerikaanse overheid over de nieuwe veiligheidsrichtlijnen voor diepwateractiviteiten; en 3) een evaluatie van de manier waarop de veiligheidsdoelstellingen door het remuneratieontwerp en toezicht worden toegepast.

Reactie

Apache blies de loftrumpet voor een nieuwe website, die samen met andere partijen in de sector en de toezichhouders is ontwikkeld. Op die website zijn de meeste ingrediënten in de 'fracking'-vloeistoffen terug te vinden. Ondanks dat 'zelf-ontwikkelde chemicaliën' buiten beschouwing worden gelaten, geeft die lijst volgens Apache voldoende aanknopingspunten voor de belegger om het risico van watervervuiling in te schatten. De lijst verbetert volgens Apache verder ook de mogelijkheden voor contact met lokale gemeenschappen en toezichhouders. Voor wat betreft diepwateractiviteiten stond de onderneming open voor het ontwikkelen en bekendmaken van nieuwe maatstaven ten bate van een betere veiligheidscultuur voor olieplatforms. Apache streeft ernaar het komende jaar met nieuwe prestatie-indicatoren (KPI's) voor de dag te komen. De onderneming had echter geen zin om de bezoldiging van de bedrijfstop nog sterker te koppelen aan de veiligheidsprestaties en maakte zich in algemenere zin zorgen over de wijzigingen in de Amerikaanse veiligheidseisen.

Analyse en vervolgstappen

Op de 'fracking'-website valt tot op zeker hoogte risicoinformatie terug te vinden, die eerder alleen beschikbaar was voor toezichhouders. De reikwijdte van de informatieverschaffing is echter beperkt en er vallen kanttekening te zetten bij de relevantie van de website. F&C blijft deze kwestie scherp in de gaten houden en zal deelnemen aan een dialoog tussen beleggers en de sector over nieuwe en betere KPI's voor de veiligheid van olieplatforms. Geboden is een genuanceerde analyse van zaken die bijna misgingen en een betere toelichting op hoe ondernemingen omgaan met veranderingen op een platform. Naleving van de wet- en regelgeving is essentieel, dus F&C houdt in de gaten hoe de onderneming en de bedrijfstakgroepering American Petroleum Institute omgaan met nieuwe beperkingen en de contacten met de overheid onderhouden.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portfeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Olie en gas

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

BP

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: Publiek

Onderwerp: Bestuurssamenstelling; Ondernemingsbestuur (Overige); Bezoldiging; Beheersing en rapportage uitstoot; Strategie klimaatverandering; Biobrandstoffen; Biodiversiteitsbeheer; Water; Toegang tot grond; Milieunormen; Verontreinigingsbeheersing; Milieunormen toeleveringsketen; Omkoping en corruptie; Klokkenluidersystemen; Politieke invloed; Inrichting duurzaamheidskwesities; Rapportage en informatieverschaffing; Actieve contacten met belanghebbenden.

Activiteit

We hebben drie beleggersbijeenkomsten over de recent aangekondigde samenwerking van BP met Rosneft in het Russische noordpoolgebied bijgewoond, waaronder een met de CEO en Voorzitter. We hebben BP om geruststelling gevraagd dat dit samengaan met de Russische staatsonderneming niet betekent dat BP juridische risico's loopt in verband met de onteigening van het voormalige Yukos, waarvan de activa in beslag zijn genomen en zijn ingebracht in Rosneft. We wilden verder een belofte dat er geen overheidsvertegenwoordiging of specifieke aandelenvertegenwoordigers in de Raad van Bestuur van BP terechtkomen en drongen er bij de onderneming op aan om de bestaande aandeelhouders nog altijd het eerste recht op aankoop te geven bij eventuele aandelenemissies. Tot slot vroegen we om opheldering over de veiligheidsnormen en controlemechanismen, die voor de noordpoolactiviteiten gaan gelden.

Reactie

BP verklaarde dat de in 2005 uitgevoerde juridische due diligence, toen er bij de beursgang van Rosneft voor het eerst een belang is genomen, geen punten van zorg had opgeleverd over de wettigheid van de onteigening van Yukos onder de Russische wet. Ondanks diverse internationale arbitrage-uitspraken ten gunste van de eigenaars van Yukos zag BP geen gevolgen voor de voorgestelde joint venture naar Russisch recht. BP verwacht ondanks de omvang van de aandelenruil geen zetel te krijgen in het bestuur van Rosneft en gaat er verder ook niet vanuit dat er een bestuursfunctie zal worden aangeboden aan vertegenwoordigers van de Russische overheid of welke andere overheid dan ook. Voor wat betreft milieu- en veiligheidsbeheer ligt de nadruk op de ontwikkeling van olie- en rampenfaciliteiten in Moermansk en op de uitwisseling van technologie met zowel Rosneft als Gazprom via een gezamenlijk R&D-centrum in Sint Petersburg.

Analyse en vervolgstappen

We zijn blij met de bevestiging van BP dat de samenstelling van het bestuur onveranderd blijft, maar zullen er bij bestuurders op blijven aandringen om alle met deze samenwerking samenhangende risico's goed te blijven beheersen. Het huidige regime in Rusland mag dan hebben aangegeven zich niets gelegen te zullen laten liggen aan internationale gerechtelijke uitspraken, maar ons baren de potentiële financiële en reputatie-invloeden van de voortdurende rechtszaken rond de Yukos-affaire toch zorgen. We blijven de toch al niet zo gelukkige relatie van BP met de aandeelhouders van TNK-BP (het eerdere samenwerkingsverband van BP in Rusland) eveneens nauwgezet volgen. TNK-BP heeft bij het Britse gerechtshof een zaak tegen BP aanhangig gemaakt omdat BP in overtreding zou zijn inzake de afspraak dat TNK-BP als eerste recht heeft op alle in Rusland gesloten transacties. TNK-BP heeft onlangs met succes via een gerechtelijk bevel de transactie tussen Rosneft en BP lamgelegd. Tot slot, als de joint venture wel doorgaat, zullen we vooral goed opletten hoe BP de veiligheidsnormen implementeert, met name in samenwerking met Rosneft, dat maar weinig ervaring heeft met lastige booromgevingen voor de kust.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Olie en gas

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

BP

(VK)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Bestuurssamenstelling; Ondernemingsbestuur (Overige); Bezoldiging; Beheersing en rapportage uitstoot; Strategie klimaatverandering; Biobrandstoffen; Biodiversiteitsbeheer; Water; Toegang tot grond; Milieunormen; Verontreinigings-beheersing; Milieunormen toeleveringsketen; Omkoping en corruptie; Klokkenluidersystemen; Politieke invloed; Inrichting duurzaamheidskwesaties; Rapportage en informatieverschaffing; Actieve contacten met belanghebbenden.

Activiteit

F&C heeft in een afspraak met BP uitgebreid feedback gegeven over het concept duurzaamheidsverslag. Positief waren we over de uitgebreide focus op de urgente procesveiligheidsaspecten die door de tragedie in de Golf van Mexico aan het licht zijn gekomen, maar we wilden toch ook graag meer toezeggingen over het veiligheidstoezicht op partners en toeleveranciers. We stellen voor dat de voorzorgsmaatregelen tegen olielekken zouden worden gepresenteerd in de context van een verder strekkende groepsbrede strategie voor het wereldwijd voorkomen en snel en adequaat inspelen op olielekken. We hebben sterk geadviseerd dat de onderneming vooral ook het vizier gericht houdt op het formuleren van een duidelijke transitiestrategie: een routekaart tot 2050 waarin het overleven en de (voorspoedige) toekomst van BP wordt geschetst in een economie waarin fossiele brandstoffen een minder grote rol spelen.

Reactie

De onderneming was blij met onze gedetailleerde aanbevelingen en heeft ons gevraagd commentaar te leveren op de transitiestrategie voor klimaatverandering, die in het komende duurzaamheidsverslag zal worden gepubliceerd.

Analyse en vervolgstappen

We staan positief tegenover de inspanningen van BP om met ons te overleggen over het concept duurzaamheidsverslag en zullen bij de feitelijke publicatie bekijken wat er met onze aanbevelingen is gedaan. We zullen verder evalueren hoe BP een algehele bedrijfsstrategie formuleert waarin de kerncomponenten van deze duurzaamheidsstrategie worden geïntegreerd. Of er bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2011 nu wel of niet een aandeelhoudersmotie over het olielek in de Golf van Mexico ter tafel komt, feit blijft dat het ongeluk de onderneming ook in 2012 zal achtervolgen tenzij er duidelijke vooruitgang wordt geboekt. Ondertussen gaat F&C gewoon door met de intensieve contacten over veiligheid en risicobeheer. In het licht van de joint venture-overeenkomst met Rosneft zullen we in het bijzonder pleiten voor nog meer duidelijkheid over hoe de hervorming van de veiligheidsstrategie zich zal vertalen naar de ontwikkeling van de activa in gebieden met een hoog risico, zoals het noordpoolgebied.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Olie en gas

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

CONOCOPHILLIPS COMPANY

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen en vastrentend

Status: **Publiek**

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Strategie klimaatverandering; Water; Biodiversiteitsbeheer; Omkoping en corruptie; Mensenrechten (Overige); Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

We hebben met ConocoPhillips Canada om de tafel gezeten over het olieboeren met behulp van stoom (waarmee enorm veel energie en water gemoeid is). F&C heeft gevraagd om: 1) meer informatie over de mogelijke vervuillingsrisico's in verband met het toenemend gebruik van oplosmiddelen (dat wil zeggen, lichtere koolwaterstoffen) waarmee de olie van het zand kan worden gescheiden; 2) specifiekere informatie over de standaarden en tijdslijnen voor de terugwinning van aangetaste grond; 3) meer evaluatie en informatieverschaffing over onderzoeksproductiviteit; 4) duidelijkheid over de positie van de onderneming ten aanzien van het beleid voor klimaatverandering in Canada; en 5) meer informatie over het proces voor het signaleren van gemeenschappen waarmee moet worden overlegd en het scholen van de bedrijfstop in de zorgpunten van de inheemse bevolking.

Reactie

De onderneming was het met ons eens dat het nuttig zou zijn de ervaringen met oplosmiddelen met ons te bespreken en zei dat de risico's van watervervuiling in deze regio beperkt waren. De onderneming repte verder van samenwerkingsinspanningen met collegabedrijven om de ontwikkeling van milieuvriendelijkere technologieën te versnellen en zegde toe zich te zullen buigen over meer transparantie in het investeringsproces. De onderneming is in afwachting van zowel een basisstudie over biodiversiteit als meer richtlijnen van toezichthouders alvorens zelf over te gaan tot de formulering van nieuwe standaarden. Tot slot maakt ConocoPhillips gebruik van de normen van de Wereldbank om gemeenschappen te identificeren, die in de eerste of tweede graad door de activiteiten van de onderneming worden geraakt. Verder heeft de onderneming het proces toegelicht waarmee executives worden onderricht in de zaken die er in de gemeenschap spelen.

Analyse en vervolgstappen

Van de exploitanten van de oliezanden verschaft ConocoPhillips Canada misschien wel de meest diepgaande informatie. Als boormaatschappij en niet zozeer mijnbouwmaatschappij van oliezanden loopt de onderneming minder risico voor wat betreft bepaald afval en de terugwinning van grond, al scheidt het ondergrondse proces wel meer broeikasgassen af. Dat het gestelde doel van 90% recycling van water niet wordt gehaald, is een punt van zorg gezien het feit dat het water van een flinke afstand moet worden gehaald. De prijs van water is op dit moment nog geen factor van belang, maar ondernemingen in de Canadese staat Alberta zouden op de lange termijn wel met hogere waterkosten te maken kunnen krijgen. F&C blijft hameren op meer informatieverschaffing over de technologie-investeringen. Die investeringen vormen namelijk de hoeksteen van de plannen om de nadelige effecten van de activiteiten te verminderen en op de steun van het publiek te kunnen blijven rekenen.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Olie en gas

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

HALLIBURTON COMPANY

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Toegang tot grond; Verontreinigingsbeheersing; Gezondheid en veiligheid; Inrichting duurzaamheidskwesaties; Rapportage en informatieverschaffing.

Activiteit

F&C is samen met andere beleggers met het oliedienstenconcern om de tafel gaan zitten. Onderwerp van gesprek was het risico van vervuiling in de productie van aardgas en hoe de veiligheidscultuur offshore kan worden beheerst. We hebben gevraagd welke rol de onderneming speelt in een nieuw initiatief voor het bekendmaken van de inhoud van vloeistoffen die bij hydraulisch breken (fracking) worden gebruikt, een proces waarin rotsgesteente wordt gebroken en aardgas vrijkomt. We hebben ook gevraagd om meer informatie over de ontwikkeling van 'groenere' vloeistoffen voor fracking (en het verminderen van de kosten daarvan). Met groenere vloeistoffen neemt ook het risico van watervervuiling af. De werknemers van Halliburton zijn werkzaam op de booreilanden van olie- en gasmaatschappijen; wij vroegen hoe de onderneming omgaat met de verschillende standaarden van opdrachtgevers. Tot slot hebben we Halliburton aangemoedigd de handen ineen te slaan met branchegeenoten en samen nieuwe KPI's te ontwikkelen, die een goede veiligheidscultuur op booreilanden borgen en niet alleen weerspiegelen waar in het verleden fouten zijn gemaakt.

Reactie

De onderneming gaf duidelijk aan dat de zorgen over de veiligheid en giftigheid van fracking een kans bieden voor het chemiebedrijf om met groenere fracking-vloeistoffen voor de dag te komen; uit concurrentieoverwegingen is er echter een beperking aan wat de onderneming kan loslaten over de precieze samenstelling van de producten. Het hoofd veiligheid onderkende het risico van het hebben van werknemers op verschillende boorplatformen, in het bijzonder als de veiligheidsnormen van dat booreiland niet overeenkomen met die van Halliburton. In alle gevallen houden de werknemers van Halliburton zich echter wel aan een standaard groepsbreed veiligheidsbeheersysteem en rapportagestructuur. Op afzonderlijke booreilanden wordt dat systeem gecontroleerd en goedgekeurd door het energieconcern waarvan het booreiland is, terwijl Halliburton uniformiteit handhaaft voor de werknemers op de diverse booreilanden. Halliburton zag echter niets in het inbouwen van nog meer veiligheidsmaatstaven in de gehanteerde structuur.

Analyse en vervolgstappen

We zijn het met Halliburton eens dat de vraag van gasmaatschappijen naar schonere vloeistoffen goede kansen biedt, maar alleen als de onderneming voldoende informatie aan die klanten en het grotere publiek verschaft voor de beoordeling van de langetermijnveiligheid van fracking-vloeistoffen. F&C zal in de gaten houden hoe dit aandachtspunt zich verder ontwikkelt. De onderneming heeft verder wat meer hoogst noodzakelijke informatie verschaft over hoe er wordt omgegaan met uiteenlopende normen voor de oliedienstenactiviteiten. Halliburton moet echter nog wel aantonen hoe deze prioriteiten bij de werknemers op de diverse booreilanden terechtkomen en hoe de totale veiligheidscultuur van die activiteiten worden geëvalueerd.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Olie en gas

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

ROSNEFT OIL CO

(RU)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Bestuurssamenstelling; Bezoldiging; Strategie klimaatverandering; Verontreinigingsbeheersing; Milieunormen; Omkoping en corruptie.

Activiteit

F&C heeft met Rosneft gesproken over uiteenlopende aspecten van de corporate-governance- en duurzaamheidsstrategie. We hebben de onderneming gevraagd om: 1) meer informatie te verschaffen over de juridische risico's in verband met de aangevochten verwerving van activa van het voormalige Yukos; 2) een governance-structuur in te richten voor de voorgenomen joint venture met BP waarin de hoogste standaarden op het gebied van milieu en gezondheid & veiligheid worden geborgd voor de activiteiten in het noordpoolgebied; 3) de bezoldiging explicieter te koppelen aan prestaties op het gebied van milieu, gezondheid en veiligheid; en 4) meer onafhankelijke bestuurders te benoemen.

Reactie

Rosneft zei geen snel uitsluitsel te verwachten over de voormalige Yukos-activa, maar bevestigde dat de onderneming zich ook voorbereidt op de mogelijkheid dat de beslissing van de rechter ten gunste van de aandeelhouders van Yukos uitvalt. In de joint venture aan de Noordpool zal Rosneft zich vooral verlaten op BP in de ontwikkeling van veilige operationele standaarden. Bevestigd werd tevens dat in het nieuwe bezoldigingssysteem voor 2011 prestatiecriteria voor milieu en gezondheid & veiligheid worden gekoppeld aan remuneratiemaatstaven. Tot slot vertelde Rosneft dat de samenstelling van het bestuur door de overheid wordt bepaald en dus niet flexibel is. Wel zal een vertegenwoordiger van BP zitting krijgen in het bestuur als de joint venture eenmaal is goedgekeurd.

Analyse en vervolgstappen

Sommige ontwikkelingen vinden we bemoedigend, met name het verbeterde bezoldigingssysteem van de onderneming. Zorgwekkend vinden we daarentegen nog altijd het gebrek aan onafhankelijkheid en diversiteit van het bestuur. Gezien het feit dat de Russische overheid een belang in het bedrijf wil afstoten en gezien de toenemende internationale gerichtheid van Rosneft zullen wij ons sterk maken voor de werving van meer onafhankelijke bestuurders met internationale expertise. Voor de rest houden wij de ontwikkeling van de joint venture tussen BP en Rosneft nauwlettend in de gaten en verlangen wij van beide ondernemingen duidelijke normen en controlemechanismen voor belangrijke milieu- en veiligheidsrisico's, voordat het project de operationele fase ingaat.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Technologie

VRIJ VOOR PUBLICATIE NA 25 oktober 2011

MICROSOFT CORPORATION

(VS)

Risicostatus: ■ ■ ■ ■ ■

Beleggingscategorie: Aandelen

Status: Publiek

Onderwerp: Beheersing en rapportage uitstoot; Productkansen; Volksgezondheid (Overige); Gebieden met een zwakke corporate governance; Arbeidsomstandigheden toeleveringsketen; Actieve contacten met belanghebbenden.

Activiteit

F&C heeft afzonderlijk en samen met een groep andere beleggers met de onderneming overlegd over de duurzaamheidsstrategie en -prestaties. De belangrijkste uitdagingen voor Microsoft liggen bij de toeleveringsketen, inclusief de arbeidsomstandigheden en arbeid als slavernij ("bonded labour") in de toeleveringsketen, maar ook bij het betrekken van belangrijke mineralen voor hardwareproducten, waarvan de opbrengsten kunnen worden gebruikt om het conflict in de Democratische Republiek Congo (DRC) te financieren.

Reactie

Microsoft geeft toe dat de aangekaarte problemen tot haar belangrijkste uitdagingen op het gebied van duurzaamheid behoren. Voor wat betreft de arbeidsomstandigheden stroomlijnt de onderneming de leveranties door alle toeleveranciers de Vendor Code of Conduct te laten ondertekenen. Die code wordt bovendien geactualiseerd voor kwesties die zich de laatste tijd in de sector aandienen (onder andere bonded labour). Microsoft investeert verder in het sociale controleteam, zodat strategische toeleveranciers elk kwartaal kunnen worden geëvalueerd. Voor wat betreft conflictmineralen neemt de onderneming deel aan sectorinspanningen om smelterijen te certificeren om te voorkomen dat conflictmineralen worden verwerkt. Microsoft hoopt later in het jaar over de geboekte voortgang te kunnen rapporteren, in overeenstemming met de nieuwe Amerikaanse eisen uit hoofde van de Dodd-Frank-wet.

Analyse en vervolgstappen

Microsoft pakt de belangrijkste duurzaamheidsrisico's proactief aan en toont zich bereid om de communicatie en het overleg met belanghebbenden over deze belangrijke onderwerpen te verbeteren. F&C zal de geactualiseerde Vendor Code of Conduct en het verslag van Microsoft over conflictmineralen bestuderen, zodra deze gepubliceerd zijn. Verder blijven we de onderneming stimuleren om de duurzaamheid in de hele toeleveringsketen te verbeteren.

Risicostatus: ■ Laag ■ Medium ■ Medium/hoog ■ Hoog

De bepaling van de risicostatus door F&C is gebaseerd op 1) de portefeuille-impact van het ESG-criterium op de beleggerswaarde en 2) de effectiviteit van de wijze waarop de onderneming het ESG-criterium adresseert.

F&C benadrukt het vertrouwelijke karakter van deze rapportage. Niets uit deze rapportage mag openbaar gemaakt worden. Informatie aangemerkt als "vertrouwelijk" mag niet extern gebruikt worden. Overige informatie mag na akkoord van F&C gebruikt worden.

Doelstellingen actief aandeelhouderschap

F&C spreekt ondernemingen actief aan op negen algemene thema's voor actief aandeel- en obligatiehouderschap, ook wel engagement genoemd. Wij formuleren voor elk van die thema's specifieke doelstellingen en evalueren deze jaarlijks. De doelstellingen en specifieke aandachtsgebieden worden hieronder nader beschreven.

Bestuur

Corporate governance

F&C moedigt ondernemingen aan sterke normen voor ondernemingsbestuur in te stellen ter bevordering van de waardecreatie op de lange termijn. F&C maakt zich daarbij sterk voor:

- De rechten van minderheidsaandeelhouders, in het bijzonder bij ondernemingen waarin grootaandeelhouders een controlerend belang hebben.
- Effectief bestuur met de juiste mix van onafhankelijkheid, diversiteit en vaardigheden.
- Hoog niveau van transparantie en informatieverschaffing, mede over belangrijke zaken op het gebied van mens, maatschappij en bestuur.
- Solide risicobeheer: we stimuleren ondernemingen om het interne controlesysteem te verbeteren en werken aan de bewustwording van maatschappelijke en milieufactoren en de bedrijfsrisico's die daarmee gemoeid zijn.
- Rechtvaardige beloningssystemen, waarmee een sterk management kan worden aangetrokken en behouden; dit met behulp van op prestaties gebaseerde financiële prikkels als beloning voor waardecreatie op de lange termijn.

Duurzaamheidsbeheer en -rapportage

F&C moedigt ondernemingen aan om de risico's en kansen

op het gebied van milieu, maatschappij en ondernemingsbestuur te signaleren, daarover verslag uit te brengen en effectieve systemen in te richten om deze te beheersen.

- Bestuursverantwoordelijkheid voor duurzaamheidsvraagstukken en effectieve structuren om deze verantwoordelijkheid uit te oefenen.
- Formeel beleid voor alle belangrijke duurzaamheidsvraagstukken.
- Beheer- en bewakingssystemen voor de invoering van duurzaamheidsbeleid.
- Transparante rapportage en melding van de risico's, het beleid, de implementatie en de prestaties op duurzaamheidsgebied.

Milieu

Milieubeheer

F&C spreekt ondernemingen direct aan op het beheersen van het milieueffect van de bedrijfsactiviteiten en dringt aan op:

- De ontwikkeling van krachtige milieubeheersingssystemen, waarmee de risico's worden gesignaleerd en aangepakt.
- Informatieverschaffing over de prestaties op het gebied van milieubeheersing.
- Formulering van een bedrijfsstrategie waarin zowel de risico's als de kansen van veranderende milieuwetgeving en -normen tot uiting komen, alsook de vraag van de klant naar duurzame producten.

Klimaatverandering

F&C moedigt ondernemingen aan om de risico's en kansen van klimaatverandering op te pakken en daar iets mee te doen.

- Bij overheden en toezichhouders wordt aangedrongen op duidelijk beleid voor de lange termijn, waarmee de overgang kan worden gemaakt naar een economie die minder van fossiele brandstoffen afhankelijk is.
- Bij alle ondernemingen wordt aangedrongen op het evalueren en actief beheersen van de risico's en kansen die klimaatverandering met zich meebrengt voor de bedrijfsvoering, in het bijzonder:
 - bij ondernemingen met een forse uitstoot van broeikasgassen: het meten, minimaliseren en melden van die uitstoot.
 - bij ondernemingen die waarschijnlijk last krijgen van het effect van klimaatverandering: het nemen van passende aanpassingsmaatregelen om de bedrijfsvoering te beschermen en versterken.

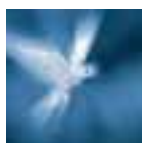
Ecosysteemdiensten

F&C moedigt alle ondernemingen die zich met belangrijke risico's of

kansen in verband met ecosysteemdiensten geconfronteerd zien aan om deze te doorgronden en te beheersen.

- Biodiversiteitsbeheer: invoeren van beleid en beheersingsproces voor (in)directe biodiversiteitseffecten.
- Toegang tot grond: ontwikkelen van strategie en managementsystemen voor goedkeuring van toezichthouder en gemeenschap.
- Water: integreren planning waterverbruik in projectplanning en formuleren reductiedoelstellingen.
- Overige ecosysteemdiensten: implementeren beleid en managementsystemen voor een zekere toevoer van biologische hulpmiddelen.

Maatschappij

Mensenrechten

Ondernemingen die opereren in gebieden waar de rechtsstaat zwak is, waar conflicten heersen of mensenrechten worden overtreden, aansporen om de risico's voor hun bedrijfsvoering te beheersen door middel van:

- Mensenrechtenbeleid voor de eigen activiteiten en die van gelieerde ondernemingen en partners in joint ventures.
- Richtlijnen voor het managen van de veiligheid van werknemers en bedrijfslocaties.
- Procedures voor overleg met de gemeenschap, waaronder inheemse bevolkingsgroepen.
- Werkwijzen voor het evalueren van toegangs-, veiligheids- en privacyrisico's in verband met technologie en telecommunicatie.
- Beleid voor direct contact met lokale politieke leiders, waarin wordt gewezen op het belang voor het bedrijfsleven van een stabiele, verantwoording verschuldigde overheid.

Bedrijfsethiek

F&C zet zich in voor een effectieve bedrijfsethiek bij ondernemingen.

- Stimuleren ontwikkeling en hantering zorgvuldigheidsprocedures voor de keuze van vertegenwoordigers, tussenpersonen, adviseurs en andere zakenpartners.
- Grondstofproducenten worden aangemoedigd zich aan te sluiten bij en actief deel te nemen aan het Extractive Industries Transparency Initiative (EITI).
- Stimuleren inrichting effectieve en vertrouwelijke klokkenluiderprocedures voor werknemers.
- Stimuleren invoering F&C-richtlijnen ten aanzien van politieke invloed.
- Stimuleren betere informatieverschaffing over anticorruptiebeleid, -structuren en -systemen.

Arbeidsomstandigheden

F&C dringt bij ondernemingen aan om het arbeidsrisico zo laag mogelijk te houden.

- Goede werkomstandigheden voor wat betreft gezondheid en veiligheid, antidiscriminatie en diversiteit.
- Beleid voor de arbeidsomstandigheden in de bedrijfskolom (op basis van internationaal erkende normen, de kernconventies van de International Labour Organization, ILO) en de inrichting van managementsystemen voor de implementatie hiervan (onder andere samenwerking met leveranciers om de standaarden te verbeteren).

Volksgezondheid

F&C moedigt alle ondernemingen die te maken hebben met belangrijke vraagstukken op het gebied

van de volksgezondheid aan om een duidelijke strategie voor de aanpak van deze risico's te ontwikkelen en om een proces voor de beheersing van die risico's te definiëren en te implementeren.

- Toegang tot medicijnen: relevante ondernemingen aanmoedigen de aanbevelingen van F&C voor een verantwoorde benadering van toegang tot medicijnen over te nemen.
- Hiv/aids: aandringen op een evaluatie van de huidige en potentiële gevolgen van de pandemie op de internationale activiteiten van ondernemingen en optimale reactie- en preventiestrategieën ontwikkelen.
- Voeding: ondernemingen stimuleren om het voedingsprofiel van producten te verbeteren, duidelijke normen voor etikettering te formuleren en een verantwoorde marketing te voeren.
- Tabak: ondernemingen stimuleren om producten te ontwikkelen die minder schade toebrengen en om een verantwoord marketing- en distributiebeleid in te voeren.
- Productveiligheid: bij ondernemingen aandringen op sterke systemen voor de kwaliteitsbeheersing en op de toepassing daarvan bij alle toeleveranciers.

Engagement per onderneming

Onderneming	Land	Aandelen	Vastrentend	Actief benaderd*	Voorlichting*	Ondernemingsbestuur (CG)	Duurzaamheidsbeheer en -rapportage	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Milieubeheer	Ecosysteemdiensten	Klimaatverandering	Milestones
Abbott Laboratories	VS	J	J												
Ahold	NL	J	J												
AmBev - AmBev (Companhia de Bebidas das Americas)	BR	J	J												
Anglo American	VK	J	J	J											
Anglogold Ashanti	ZA	J	J												
Antofagasta	VK	J	J	J											
Apache Corporation	VS	J	J	J											
Apple Inc.	VS	J	J												
ArcelorMittal	LU	J	J	J											
Archer Daniels Midland Company	VS	J	J												
Aviva Plc	VK	J	J	J											
Banco Bilbao-Vizcaya (BBVA)	ES	J	J	J											
Bank of Montreal	CA	J	J												
Barclays	VK	J	J	J											
Barry Callebaut	CH	J	J												
BASF	DE	J	J												
Bayer	DE	J	J												
BG Group	VK	J	J												
BHP Billiton Plc	VK	J	J	J											
BMW	DE	J	J	J											
BNP Paribas	FR	J	J	J											
BP	VK	J	J	J											
Bristol-Myers Squibb Company	VS	J	J												
British American Tobacco	VK	J	J	J											
Bunge Limited	VS	J	J												
Carrefour	FR	J	J	J											
Chevron Corporation	VS	J	J												
China Oilfield Services Limited	CN	J	J												
CHINA SHENHUA	CN	J	J												
Citigroup Inc.	VS	J	J	J											
ConocoPhillips Company	VS	J	J	J											
Cosan S A Industria E Comercio	BR	J	J												
Credit Agricole	FR	J	J	J	Y										
DBS Group Holdings Ltd	SG		J	J											
Debenhams	VK	J	J												
Deutsche Bank AG	DE	J	J	J											
Dongfeng Motor Group	CN	J	J												
Eli Lilly and Company	VS	J	J												
EnCana Corporation	CA	J	J												
ENI	IT	J	J	J											
Equifax Inc.	VS	J	J												
Evrax Group	RU	J	J												
ExxonMobil Corporation	VS	J	J	J	Y										
Fidessa Group Plc	VK	J	J												
First Quantum Minerals Ltd.	CA	J	J												
Ford Motor Company	VS	J	J												

☞ Een milestone geeft aan dat een onderneming haar beleid, praktijk of performance heeft verbeterd, nadat F&C de onderneming hierop heeft aangesproken.

* 'Actief benaderd' geeft aan waar F&C een actieve dialoog met de betreffende onderneming is aangegaan. 'Voorlichting' refereert naar engagement met een grotere groep ondernemingen.

Engagement per onderneming

Onderneming	Land	Aandelen	Vastrentend	Actief benaderd*	Voorlichting*	Ondernemingsbestuur (CG)	Duurzaamheidsbeheer en -rapportage	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Milieubeheer	Ecosysteemdiensten	Klimaatverandering	Milestones
Freeport-MoMoRan Copper & Gold	VS	J	J												
G4S	VK	J	J	Y											
Gazprom	RU	J	J												
GDF Suez	FR	J	J	J											
General Mills Inc.	VS	J	J												
GlaxoSmithKline	VK	J	J												
Groupe Danone	FR	J	J												
Halliburton Company	VS	J	J												
HAYS PLC	VK	J	J												
Heineken	NL	J	J												
Hess Corporation	VS	J	J												
Hewlett-Packard Company	VS	J	J												
Holcim	CH	J	J	J											
Hon Hai Precision Industries	TW	J	J												
HSBC	VK	J	J	J											
Hypermarcas S.A	BR	J	J												
Hyundai Heavy Industries	KR	J	J												
Iberdrola	ES	J	J	J											
Impala Platinum Holdings	ZA	J	J												
Inditex	ES	J	J												
Johnson & Johnson	VS	J	J												
Johnson Controls Inc.	VS	J	J												
Kabel Deutschland	DE	J	J												
Kazakhmys	KZ	J	J												
Kellogg Company	VS	J	J												
Koninklijke KPN	NL	J	J	J											
Kraft Foods Inc.	VS	J	J	J											
Lafarge	FR	J	J	J											
Largan Precision	TW	J	J												
Li & Fung	VS	J	J												
Lloyds Banking Group	VK	J	J	J											
L'Oreal	FR	J	J												
Lowe's Company Inc.	VS	J	J												
LVMH	FR	J	J												
Magnit OJSC	RU	J	J												
Mail.Ru Group	RU	J	J												
Marathon Oil Corporation	VS	J	J												
Merck KGAA	DE		J	J											
Microsoft Corporation	VS	J	J												
Monsanto Company	VS	J	J												
National Grid	VK	J	J	J											
Natura Cosmeticos SA	BR	J	J												
Nestlé	CH	J	J												
NetApp, Inc.	VS	J	J												
Newmont Mining Corporation	VS	J	J												
Next	VK	J	J												

☞ Een milestone geeft aan dat een onderneming haar beleid, praktijk of performance heeft verbeterd, nadat F&C de onderneming hierop heeft aangesproken.

* 'Actief benaderd' geeft aan waar F&C een actieve dialoog met de betreffende onderneming is aangegaan. 'Voorlichting' refereert naar engagement met een grotere groep ondernemingen.

Engagement per onderneming

Onderneming	Land	Aandelen	Vastrentend	Actief benaderd*	Voorlichting*	Ondernemingsbestuur (CG)	Duurzaamheidsbeheer en -rapportage	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Milieubeheer	Ecosysteemdiensten	Klimaatverandering	Milestones
Nokia	FI	J	J												
Novartis International AG	CH	J	J												
Novo Nordisk	DK	J	J												
Occidental Petroleum Corporation	VS	J	J												
PACE PLC	VK	J	J												
Pepsico Inc.	VS	J	J	J											
Perusahaan Gas Negara	ID	J	J												
Petrochina	CN	J	J												
Petroleo Brasileiro SA (Petrobras)	BR	J	J												
Pfizer Inc.	VS	J	J	J											
Philips	NL	J	J	J											
POSCO	KR	J	J												
Potash Corporation of Saskatchewan	VS		J	J											
Publicis Groupe	FR	J	J												
Repsol	ES	J	J												
Rio Tinto	VK	J	J	J											
Roche Holding	CH	J	J												
Rosneft Oil Co	RU	J	J												
Royal Bank of Canada	CA	J	J												
Royal Bank of Scotland Group	VK	J	J	J											
Royal Dutch Shell	VK	J	J												
RWE AG	DE	J	J	J											
SABMiller	VK	J	J												
Sanofi-Aventis	FR	J	J												
SAP AG	DE	J	J												
SASOL	ZA	J	J												
Siliconware Precision Industries	TW	J	J												
Sime Darby	MY	J	J	Y											
Skandinaviska Enskilda Banken (SEB)	SE	J	J												
Societe Generale	FR	J	J	J											
Spectris	VK	J	J												
Standard Chartered PLC	VK	J	J												
Starbucks Corporation	VS	J	J												
Statoil	NO	J	J												
SThree Plc	VK	J	J												
Stora Enso	FI	J	J												
Suncor Energy	CA		J	J											
Swiss Reinsurance Co Ltd	CH	J	J	J											
Tate & Lyle	VK	J	J												
TD Bank Financial Group	CA	J	J												
Telecom Italia	IT	J	J	J											
Tesco	VK	J	J	J											
Teva Pharmaceutical Industries Ltd	IL		J	J											
The Coca-Cola Company	VS	J	J												
Toshiba Corp	JP	J	J												
Total	FR	J	J	J											

☞ Een milestone geeft aan dat een onderneming haar beleid, praktijk of performance heeft verbeterd, nadat F&C de onderneming hierop heeft aangesproken.

* 'Actief benaderd' geeft aan waar F&C een actieve dialoog met de betreffende onderneming is aangegaan. 'Voorlichting' refereert naar engagement met een grotere groep ondernemingen.

Engagement per onderneming

Onderneming	Land	Aandelen	Vastrentend	Actief benaderd*	Voorlichting*	Ondernemingsbestuur (CG)	Duurzaamheidsbeheer en -rapportage	Bedrijfsethiek	Mensenrechten	Arbeidsomstandigheden	Volksgezondheid	Milieubeheer	Ecosysteemdiensten	Klimaatverandering	Milestones
Toyota Motor Corp	JP	J	J												
Tullow Oil	VK	J	J												
Unilever NV	NL	J	J												
Vale S.A. (fka Companhia Vale do Rio Doce)	BR	J	J	J											
Veolia Environnement	FR	J	J	J											
Vodafone	VK	J	J												
VTB Bank OJSC	RU	J	J												
Wal-Mart Stores Inc	VS	J	J	J											
Wells Fargo & Company	VS	J	J	J											
Xstrata PLC	VK	J	J												
Yara International	NO	J	J												

Een milestone geeft aan dat een onderneming haar beleid, praktijk of performance heeft verbeterd, nadat F&C de onderneming hierop heeft aangesproken.

* 'Actief benaderd' geeft aan waar F&C een actieve dialoog met de betreffende onderneming is aangegaan. 'Voorlichting' refereert naar engagement met een grotere groep ondernemingen.

F&C gaat voor goud

Het bieden van zeer succesvolle beleggingsoplossingen is slechts een onderdeel van ons dienstenpakket. Als gedreven vermogensbeheerders zijn we vastbesloten om koploper te worden op alle onderdelen in onze branche.

F&C werd in 2010 voor het vijfde jaar op rij onderscheiden met de 'Gouden Standaard' in de categorie Vermogensbeheer. Wij beschouwen dit als een bijzondere prestatie, temeer daar slechts enkele andere bedrijven het voorrecht hebben gehad om deze onderscheiding in ontvangst te nemen. De Gouden Standaard heeft tot doel om bedrijven in de schijnwerpers te zetten die zich in de financiële sector niet alleen op het gebied van dienstverlening onderscheiden, maar ook op vijf andere belangrijke aspecten, te weten:

Financiële kracht

Het vermogen om te voldoen aan de verwachtingen van de cliënt en die zelfs te overtreffen.

Expertise en ervaring

De beschikking over uitstekende expertise en geschiktheid als vermogensbeheerder.

Service

Het vermogen om op effectieve wijze een relatie met de cliënt op te bouwen en te onderhouden.

Fair value

Het vermogen om te bepalen of cliënten waar voor hun geld krijgen.

Vertrouwen

Het vermogen om een vertrouwensrelatie met cliënten op te bouwen. De "Gouden Standaard" is dan ook één van de moeilijkste en meest prestigieuze onderscheiding die in de financiële sector te ontvangen zijn.

WINNER

Producten

F&C biedt een breed pakket aan beleggingsoplossingen voor pensioenfondsen, liefdadigheidsinstellingen, verzekeraars en overige organisaties. We bieden niet alleen de mogelijkheid tot discretionair vermogensbeheer, maar ook tot participatie in onze institutionele beleggingsfondsen. Verder beleggen wij in diverse regio's zakelijke waarden en vastrentende waarden.

Onze strategie is gebaseerd op vier pijlers:

- Partnership
- Overlaystrategieën
- Maatschappelijk Verantwoord Beleggen
- Specialistische producten

Wat zou er beter kunnen?

Wij hopen dat wij uw zorgen en aandachtspunten goed voor het voetlicht hebben gebracht. Maar wij willen dat graag zeker weten en stellen uw inbreng dan ook zeer op prijs.

Graag horen wij van u wat u wilt dat er met uw geld wordt gezegd.

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met uw accountmanager. U kunt uw commentaar ook per post opsturen naar:

F&C Netherlands B.V.
Postbus 75471
1070 AL Amsterdam

Contact

Kantoren

Verenigd Koninkrijk

Tel: **+44 (0) 20 7011 5111**

Ierland

Tel: **+353 (0) 1 436 4000**

Nederland

Tel: **+31 (0) 20 582 3000**

Portugal

Tel: **+351 (0) 21 0033200**

Duitsland

Tel: **+49 (0) 69 308 55 098**

Hong Kong

Tel: **+(852) 3965 3160**

Verenigde Staten

Tel: **+1 (0) 617 426 9050**

Hoofdkantoor

Verenigd Koninkrijk

Tel: **+44 (0) 20 7628 8000**

Website: **www.fandc.com**

Belangrijke informatie

De in dit document weergegeven informatie was bij F&C bekend op 31 maart 2011, tenzij anders vermeld. Dit document is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde en dient niet te worden verstrekt aan niet-professionele beleggers en/of andere derden. De informatie die verschaft wordt in dit document is alleen bedoeld ter informatie. REO diensten kwalificeren niet als individueel vermogensbeheer danwel als het geven van beleggingsadvies. Dit document wordt uitgegeven door F&C Netherlands B.V., in Nederland gereguleerd door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) © Copyright F&C Netherlands B.V. 2011.